

ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γ. Κ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΙΣ

Πτυχ. Ιερέως ἐν ΒΑΜΙΑ Κρήτης

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐκτωρικοῦ Δρ. 25

«Τὸ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ» (Β' Κορ. γ. β.)

"ΤΟ ΤΙΜΙΟΝ ΞΥΛΟΝ,"

Κύριε διευθυντὰ τῆς «Νέας Ζωῆς»

Εἰς τὸ τεῦχος τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1928, τοῦ ἀξιολόγου περιοδικοῦ σας, καὶ εἰς σελ. 4ην, δημοσιεύετε σύντομον ἄρθρον ἐπὶ τῆς γνησιότητος τῶν τεμαχίων τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ, τῶν φυλάσσομένων εἰς διάφορα μοναστήρια καὶ Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὰ ὅποια ἀποδίδεται, ὄχι ἀπλὴ σημασία, ἀλλ' αὐτόχρομα θεϊκὴ προσκύνησις καὶ λατρεία, παρὰ τῶν, οὕτω ὀνομαζομένων, Χριστιανικῶν λαῶν. Τὴν τοιαύτην καὶ παρ' ἡμῖν ἐπικρατοῦσαν πεποιθῆσιν, καὶ τὴν εἰς τὰ τοιαῦτα τεμάχια ξύλου ἀποδιδδομένην τιμὴν καὶ προσκύνησιν, καὶ σημασίαν προφυλάξεως ἀπὸ παντὸς κακοῦ, ὡς μερῶν τοῦ πραγματικοῦ σταυροῦ, ἐφ' οὗ ἐκρεμάσθη ὁ Κύριος ἡμῶν παρὰ τῶν κατόχων τοιούτων τεμαχίων, ἀποσκοπεῖ, πάντως, νὰ δικαιολογήσῃ καὶ ἐνισχύσῃ παρὰ τῷ λαῷ ὁ γράφων, ὁ ὁποῖος φαίνεται νὰ εἶνε καὶ Ἐπίσκοπος.

Ἄλλ' ὅταν ἡ Ἐκκλησία ὑμνωδεῖ ὅτι «οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει οἰθεόφρονες ἀλλὰ τὸν Κτίσαντα», καὶ καθ' ὃν χρόνον ἀληθῶς θεόφρονες ἄνδρες καὶ τὴν Ἐκκλησίαν πονοῦντες καὶ τὴν ἔγερσιν καὶ ἐπ' ἀνόδοον αὐτῆς εἰν τὴν πρώτην τῆς αἰγλῆς ποθοῦντες, συζητοῦσι καὶ ἐπιζητοῦσι τίνι τρόπῳ θὰ ἐκκαθαρισθῇ αὕτη ἀπὸ τῶν ἀντιχριστιανικῶν καὶ αὐτόχρομα ἐθνικῶν καὶ εἰδωλολατρικῶν ἐθίμων, τὰ ὅποια εἰσῆγαγε καὶ ἐπεσώρευσε ἐν αὐτῇ ὁ οὐ κατ' ἐπίγνωσιν ζῆλος τοῦ μεσαιωνικοῦ Καλογηρισμοῦ, σιωπηλῶς δὲ πῶς ἔχουσιν ἀφεθῆναι νὰ περιέλθουν εἰς ἀτονίαν, καὶ ἔχουσιν σχεδὸν καταργηθῇ, αἱ εἰς ἄψυχον, ἄνουν καὶ ἀναίσθητον ὕλικόν κτίσμα διὰ τῶν «**Εἰκοσι τεσσάρων οἰκῶν εἰς τὸν Τίμιον Σταυρόν**» ἀναπεμπόμεναι ἱερεῖς καὶ δεῖσεις, ὅς πρὸς Θεόν, καθ' ὃν δὲ χρόνον τέλος; Γραφαί, λογική, ἱστορία καὶ ἀρχαιολογικὴ ἐπιστήμη, ἀντιτίθενται καὶ ἀναιροῦσιν ὡς ἄνευ τινὸς βασιμίου ὑποστάσεως διδάγματα καὶ ἀντεναγγελικὰς καταφανῶς τὰς ποραδοσιακὰς αὐτὰς ἀ-

ξιώσεις—εἶνε φρονοῦμεν, οὐ μόνον ἀναχρονιστικὸν τὸ ἰσχυρίζεσθαι περὶ γνησιότητος τοῦ τιμίου ξύλου, ἀλλὰ καὶ ἀληθὲς ἀμάρτημα κατὰ τῆς εἰς τὸν Κτίστην μόνον ὀφειλομένης προσκυνήσεως καὶ λατρείας, ἡ διὰ τῶν τοιοῦτων δημοσιευμάτων προσπάθεια ὅπως τοιαύτη προσκίνησις καὶ λατρεῖα ἐξακολουθῇ νὰ ἀπονέμηται ἀκόμη, εἰδωλολατρικῶς, εἰς τὰ κτίσματα.

Μὴ δυσφορήσωμεν δὲ ἐπὶ τῷ χαρακτηρισμῷ τῆς πράξεως ὡς εἰδωλολατρίας. Διότι, ἐὰν κατὰ τὸν ΔΕ' Κανόνα τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου ἡ ἐπὶ κλήσις καὶ τῶν ἀγγέλων ἀκόμη εἶναι «**κεκρυμμένη εἰδωλολατρεία**», αἱ ἐπὶ κλήσεις προσευχαὶ δεήσεις καὶ ἱκεσίαι τῶν εἰρημένων «**24 οἰκῶν**» (ὅρα Ὁρολόγιον τὸ Μέγα σελ. 503—516) εἰς ἄνουν, ἄψυχον, ἄλογον ὀναίσθητον καὶ ὕλικόν, ὡς εἴπομεν, κτίσμα, τί εἶναι;

Ὡς εἰδωλολατείαν δὲ βδελυκτὴν κατεδίκασε καὶ ἐτιμώρησεν ὁ Θεὸς τὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ ἐκδηλωθεῖσαν ἐλπίδα καὶ πίστιν, ὅτι, ὑψίστων ἀληθειῶν σύμβολα παρ' Αὐτοῦ διαταχθέντα, ὡς ἡ Κιβωτὸς τοῦ Μαρτυρίου μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν Χερουβεὶμ, ὁ Ναός, ὁ Χαλκοῦς ὄφιν—ἤθελον συνεργήσαι ὑπὲρ αὐτῶν εἰς βοήθειαν ἐν ὧρα ἀνάγκης. Καὶ τὰ μὲν σύμβολα ταῦτα ἐξηφάνισεν, αὐτοὺς δὲ παρέδωκε δούλους εἰς τοὺς ἐχθρούς των. Τὴν Κιβωτὸν καὶ τοὺς εἰς αὐτὴν πεποιθότας παρέδωκεν εἰς χεῖρας τῶν Φιλισταίων (Α' Βασιλ. ἢ Σαμλ. δ' 3, 4, 11.) Τὸν Ναόν, ἀκολούθως, εἰς τὸν ὅποιον ἐκαυχῶντο διὰ βοήθειαν, παρέδωκεν εἰς τὸ πῦρ, καὶ τοὺς εἰς αὐτὸν ἐγκαυχωμένους αἰχμαλώτους εἰς τὸν Ναβρucheodonόσορα (ἱερμ. ζ' 3—15). Καὶ τὸν Χαλκοῦν ὄφιν, τέλος, εἰς τὸν ὅποιον καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου ἐλάτρευον τὸν Θεόν, καὶ ἐθυμιάζον, ὁ Ἐζεκίας διαμαρτυρηθεὶς, κατεσύντριψε, διακηρύττων ὅτι δὲν ἦτο πλέον τι, εἰμὴ **Νεουσθιά**, ἦτοι χαλκός (Β' ἢ Δ. Βασιλ. ιη' 3—5). Ὅλα δὲ ταῦτα καὶ ἀκόμη καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα τοῦ Μωϋσέως ἐξηφάνισεν διὰ νὰ προφυλάξῃ τὸν τυπικὸν Αὐτοῦ λαόν, ἀπὸ τὴν εἰδωλολατείαν, καὶ διαπαιδαγωγήσῃ αὐτοὺς εἰς

τὴν ἰδέαν, εἰς τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἐν ἀληθείᾳ γινώσκιν καὶ λατρεῖαν Αὐτοῦ, ὡς τοῦ Μόνου Κυρίου καὶ Σωτῆρός [των]. Δὲν δυνάμεθα δὲ λογικῶς νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι θὰ ἐδείκνυνεν ὀλιγώτερον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ ἐνδιαφέρον εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ὥστε νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ διασωθῇ τὸ πραγματικὸν ξύλον, ἐφ' οὗ ἐκρεμάσθη ὁ Χριστός, γνωρίζων ἐκ τῶν προτέρων τὴν ροπὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως εἰς τὸ νὰ ἀποστατῇ ἀπὸ τοῦ Κτίστου αὐτῆς εἰς τὴν κτίσιν αὐτοῦ, ὑπὸ τοιαύτας προφάσεις καὶ δικαιολογίας.

Καὶ δὲν εἶναι γνήσια, λοιπόν, τμήματα τοῦ ἀληθοῦς Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, τὰ ὡς τοιαῦτα ἐπιδεικνύμενα τεμάχια; θὰ διαμαρτυρηθῇ τις. Καὶ ἂν ἦσαν ἀκόμη, ἀπαντῶμεν, οὐδὲν τὸ ἐκ τῆς τοιαύτης κτήσεως καὶ καυχίσεως ὀφελος. Καθότι, ἀφοῦ «τὸ πνεῦμα ἐστὶ τὸ ζωοποιῶν, ἡ σὰρξ δὲ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν» κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ἡμῶν (Ἰωάν. στ! 63), πολὺ μᾶλλον δὲ ὠφελεῖ τὸ ἄνουν καὶ ἀνόργανον ξύλον. Πλὴν, ἐξετάσωμεν τὰ περὶ γνησιότητος τοῦτου, ἀπὸ ἀπλῶς ἱστορικῆς καὶ πραγματικῆς ἀπόψεως, καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ὁ Θεὸς ἦτο δυνατὸν—οἷ' οὓς λόγους ἐξεθέσαμεν—νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν διάσωσιν ἐνὸς τοιούτου λειψάνου.

Κατὰ τὴν παράδοσιν, τὸ ξύλον ταῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τῆς Ἀγ. Ἑλένης, τῇ 326 μ. Χ., τῇ ὑποδείξει τοῦ μέρους ἐν ᾧ ἔκειτο τεθαμμένον, παρ' ἐνὸς γέροντος Ἑβραίου! Κατ' ἄλλην ὁμοῦ παράδοσιν, ἡ Πρωτονίκη, ἡ σύζυγος τοῦ Κλαυδίου, εἶχεν ἀνακαλύψῃ τοῦτο πολὺ πρότερον, καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Τιβερίου, ὁπότε Ἰάκωβος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου λεγόμενος, ἦτο Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων. Ἐπὶ τῆς θέσεως δέ, εἰς τὴν ὁποίαν εὗρέθη τεθαμμένος ὁ Σταυρὸς ὀφθομῇ μετὰ ταῦτα ὁ ναὸς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ὡς καὶ ὁ τῆς Ἀναστάσεως, ἐπὶ τοῦ ἐκεῖ πλησίον ἀνακαλυφθέντος τάφου τοῦ Σωτῆρος, ἐγκαινιασθέντες ἀμφότεροι τὴν 14ην Σεπτεμβρίου, τοῦ 335 μ. Χ.

Ἀμφότεραι, πλὴν, αἱ ἀξιούμεναι ὡς ἀνακαλυφθεῖσαι τοποθεσίαι, τῆς τε ἐκσκαφῆς τοῦ γνησίου σταυροῦ καὶ τοῦ γνησίου τάφου τοῦ Σωτῆρος, κεῖνται ἐντὸς τῆς γραμμῆς τοῦ δευτέρου τείχους, καὶ εἰς τὴν καρδίαν ἀκριβῶς τῆς πόλεως Ἱερουσαλήμ. Ἡ ἀλήθεια ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς γνησιότητος τῆς τοποθεσίας ἀπαιτεῖ ὅπως αὐτὴ εὗρίσκεται ἐκτὸς τοῦ τείχους τῆς πόλεως, διότι ρητῶς διακηρύττεται ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις ὅτι, «Ὁ Ἰησοῦς βαστάζων τὸν σταυρὸν Αὐτοῦ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου

τόπον» (Ἰωάν. ιθ! 17, 18.), καὶ ὅτι «Ὁ Ἰησοῦς ἐξῶ τῆς πύλης ἐπαθεν» (Εβρ. ιγ! 12). Ἐκεῖ δέ, ἐπὶ τοῦ Κρανίου τόπου, καὶ ἐτάφη. Διότι ἐκεῖ «ἦν κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ τὸ μνημεῖον ὅπου ἐτάφη, ἐγγὺς τοῦ σημείου τῆς σταυρώσεως. (Ἰδε Ἰωάν. ιθ! 41, 42). Ἄν δὲ καὶ ὁ σταυρὸς ἐτάφη,—πλησίον τοῦ μνημείου ὅπου καὶ ἀνεσκάφη, ὡς ἀξιοῦται, τὸ τοιοῦτον, τότε, θὰ ἔγινε,—ἂν ἔγινε—ἐπὶ τοῦ Κρανίου τόπου, τοῦ Γολγοθᾶ.

Ἄλλ' ὡς εἵπομεν, ἡ κατὰ παράδοσιν ὑποδεικνυμένη ἤδη τοποθεσία τοῦ Γολγοθᾶ, εἰς τὸ κέντρον, καὶ ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, ἐνθα αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως, δὲν ἀνταποκρίνονται ποσῶς εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐν τοῖς Εὐαγγελλίοις ἱστορουμένων. Ἐτέθη δὲ ὑπὸ ἀμφισβήτησιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ διασήμεων ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολόγων. Αἱ παρ' ἐκείνων δὲ καὶ τῶν νεωτέρων τοιούτων προσαγόμεναι ἀπται καὶ καταφανεῖς ἀποδείξεις καὶ μαρτυρίαι, δὲν ἀφήνουσιν ἀμφισβολίαν εἰς τὴν ἀντίληψιν ἐπιστημόνων τε καὶ μὴ τοιούτων ἀκόμη, ὅτι «ὁ Κρανίου τόπος» εἶναι ὁ ἔξωθεν τοῦ βορείου τείχους τῆς πόλεως κείμενος γήλοφος, εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς πύλης τῆς Δαμασκοῦ. Ἡ ὁμοιότης δ' αὐτῇ τῆς βραχώδους ὄψεως τοῦ γηλόφου, πρὸς ἀνθρώπινον Κρανίον, μὲ τὰς δύο ἐπ' αὐτοῦ ὁπᾶς, ὁμοίας πρὸς κοιλώματα ὀφθαλμῶν, δὲν ἀφήνουσι τὸν ἐλάχιστον δισταγμὸν ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Κρανίου τόπος. Διότι, ἐκτὸς τῆς ἀναμφισβητήτου ὁμοιότητος πρὸς Κρανίον, ἡ θέσις αὐτῇ ἀνταποκρίνεται πρὸς πάσας τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐν τοῖς Εὐαγγελλίοις ἱστορουμένων, ὡς τοποθεσία κειμένη ἐκτὸς τῆς πόλεως, καὶ ἐν ταυτῇ ἐγγὺς τῆς πόλεως, ἐπὶ ὁδοῦ πρὸς τὴν ἐξοχὴν, καὶ περιστοιχιζόμενος ὑπὸ κήπων καὶ τάφων καὶ εἰς τὴν θέσιν ὅπου ἦτο τὸ κύριον κοιμητήριον τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ, τὸ πᾶν των κυριώτερον, εἰς θέσιν, ἐνθα τυγχάνει ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένον, ὅτι εἰς τὸ βόρειον αὐτὸ μέρος τῆς πόλεως, ἦτο ὁ τόπος τῶν δημοσίων θανατικῶν ἐκτελέσεων ἐπὶ τῶν Ρωμαϊκῶν χρόνων. Ἄν λοιπόν, πράγματι, ἡ Ἀγ. Ἑλένη ἀνέσκαψε καὶ εὗρε τὸν γνήσιον σταυρὸν ἐκεῖ ὅπου σήμερον ἴστανται αἱ Ἐκκλησίαι, εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, εἶναι ἱστορικῶς καταφανὲς ὅτι οὔτε τὸν γνήσιον σταυρὸν εὗρεν ἐκεῖ, οὔτε τὸν ἀληθινὸν τάφον,—τὴν σημερινὴν τ. ἔ., ἐκ λευκοῦ μαρμάρου οἰκοδομήν, τὴν ἐξ 26 ποδῶν μήκους καὶ 18 πλάτους, ἀντὶ τοῦ λαξευτοῦ ἐκ πέτρας καινοῦ μνημείου—ἀνεκάλυψεν.

Οὐδόλω; δὲ ἀφύσικον ἂν, πράγματι, ἀνα-

σκάψασα, ἀνεκάλυψεν ἐκεῖ σταυρούς, ὅταν λη-
φθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ μυριάδες τῶν σταυρῶν,
μὲ τοὺς ὁποίους οἱ Ῥωμαῖοι ἐκάλυψαν πᾶσαν
σπιθαμὴν γῆς ἐν Ἱεροσολήμῃ καὶ τοῖς πέριξ,
καὶ ἐφ' ὧν ἐσταύρωσαν ἀδιακρίτως τοὺς αἷμα
λωτισθέντας Ἰουδαίους, 110.000 περίπου χι-
λιάδας, ἐκδικούμενοι, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκ-
πορθήσεως τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ Τίτου,
καὶ εἰς βαθμὸν ὥστε ὁ Ἰώσπος, αὐτόπτης ὁ
ἴδιος μάρτυς τῶν θανατικῶν ἐπὶ σταυρῶν ἐκ-
τελέσεων νὰ περιγράψῃ ὅτι «**σήματα τε ἐξέ-
λιπον τοῖς σταυροῖς, καὶ σταυροὶ τοῖς σή-
μασι**». Χιλιάδες δὲ τῶν τοιούτων σταυρῶν, κα-
τεχώσθησαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς πυρποληθεί-
σης πόλεως, ὥστε νὰ ἀνακαλυφθῶσιν ὑπ' αὐ-
τὰ μετὰ 250 ἔτη, ὁπότε δηλ. ἡ Ἀγ. Ἑλένη ἀ-
νεκάλυψε αὐτοὺς.

Πλὴν εἴτε δὲν εὗρεν αὕτη εἴτε καὶ εὗρε
τὸν πραγματικὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ, οἱ
Χριστιανοὶ δὲν ὀφείλουσι νὰ λησμονῶσιν ὅτι
δὲν εἶναι τὸ ξύλον τοῦ σταυροῦ καὶ ὁ τόπος
τοῦ Γολγοθᾶ, εἰς τὰ ὁποῖα ἔχομεν νὰ προσ-
βλέψωμεν διὰ σωτηρίαν, ἀλλὰ ὁ ἐπὶ τοῦ σταυ-
ροῦ καὶ ἐν τῷ Γολγοθᾷ σφαγεὶς διὰ τὴν ζω-
ὴν τοῦ κόσμου, Σωτὴρ καὶ Λυτρωτὴς τοῦ κό-
σμου, εἶναι ἡ ἐλπίς καὶ τὸ στήριγμα καὶ τὸ καύ-
χημα ἡμῶν, καὶ ὁ σταυρικὸς Αὐτοῦ θάνατος
ἦτο εἰς ὃ, τι ὁ Παῦλος ἐστηρίζετο καὶ ἐκαυχᾶτο,
λέγων «**Ἐμοὶ δὲ μοὶ γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰμὶ
ἐν τῷ σταυρῷ τῷ σταυρικῷ θανάτῳ, τῇ ἐπὶ
τοῦ σταυροῦ θυσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, δι' οὗ ἔμοι κόσμος ἐσταύρωται, ἀνά-
γω τῷ κόσμῳ**». Γαλάτ. στ'. 14.

Ἐὰν τ' ἀνωτέρω, Κε Διευθυντὰ τῆς «**Νέ-
ας Ζωῆς**», ὑμεῖς ἢ ἄλλος, εὗρίσκετε ἀπάδοντα
πρὸς τὴν Γραφικὴν καὶ ἱστορικὴν τῶν πρα-
γμάτων ἀλήθειαν, σὰς παρακαλῶ ὑποδείξατέ
μοι τὰ σφάλματα καὶ τὰς πλάνας μου δημοσίως
καὶ ἀνεπιφυλάκτως.

Εἰμὶ μετὰ τιμῆς

Εἰς τῶν ἀναγνωστῶν **Σας**.

Χανία, Δεκέμβριος, 1928

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΣ

Η ΑΓΑΜΙΑ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Εἰς τὸ περὶ ἀγαμίας τοῦ κλήρου δημοσίευμά
μου, τὸ ὁποῖον ἐφιλοξένησε καὶ τὸ ἀγαπητὸν Περιο-
δικὸν «**Ν. Ζωή**» ἀπέντησε δι' ἐπιστολῆς του πρὸς
τὸν κ. Φραντζεσκάκη, ὁ σεβαστὸς μοι κ. Καλλίνι-
κος πειρώμενος νὰ ἐπεξηγήσῃ σημεῖα τινὰ εἰς τὰ ὁ-
ποῖα κατὰ τὴν ἀντίληψίν του ἠδίκησα αὐτὸν εἰς τὰς
περὶ τοῦ ζητήματος τούτου κρίσεις του.

Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ δὲν θὰ ἐπανηχοῦμην ἂν
μὴ παρεκινούμην πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς χαρᾶς, τὴν ὁ-
ποῖαν μοῦ παρέχει τὸ γεγονός, ὅτι διὰ τῆς δημοσίας
συζητήσεώς μου συνετέλεσα ὥστε ὁ κ. Καλλίνικος νὰ
ἐκφράσῃ καθαρὰ καὶ ἀπεριφράστως τὰς ἐλευθέρας
ιδέας του περὶ τῆς διαμορφώσεως τοῦ σημερινοῦ ἱε-
ρατικοῦ καθεστώτος.

Ἀφ' ἑτέρου δὲν θὰ ἐπεθύμουν ὁ κ. Καλλίνικος νὰ
νομίξῃ ὅτι μονοπλευρῶς ἐξετάζω τὰ ζητήματα παρα-
γνωρίζων οὐσιώδεις ἀληθείας καὶ τὴν μαρτυρίαν τῆς
ἱστορίας.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἀναγκάζομαι νὰ ἐπικα-
λεσθῶ τὴν φιλοξενίαν τῆς φίλης «**Νέας Ζωῆς**» διὰ
τὰς γραμμάς ταύτας. Ὁ κ. Καλλίνικος ἐκ ταπεινο-
φροσύνης—ὡς γράφει— ἀπέδωκε τὴν τιμὴν τοῦ
προηγέσθαι εἰς τὸν ἀγαμον κλῆρον. Τὴν πρόθεσιν
ταύτην οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ. Ἡ ὑπαρξὶς ὅμως
καὶ μόνον τοιούτου οὐχὶ σοβαροῦ καὶ σημαίνοντος
ζητήματος μεταξὺ τῶν ἐγγάμων καὶ ἀγάμων κληρι-
κῶν, ἀποδεικνύει τὴν νοσηρότητα τῆς καταστάσεως
εἰς τὴν ὁποῖαν ἀποτελεματοῦται ἡ δρᾶσις τοῦ ἱερατεῖ-
ου καὶ ἡ ὑψηλὴ πρὸς τὸν κόσμον ἀποστολὴ του.

Τίς εἰσθε σεῖς οἱ φιλοπρωτεύοντες; Τὶ διανέμε-
σθε εἰς ξένον ἀγρόν; Τὶ ἔμοι καὶ ὑμῶν, θὰ ἠδύνατο
νὰ εἴπῃ διαμαρτυρόμενος ὁ ταπεινόφρων καὶ μὴ ἔ-
χων τοῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει Ἰησοῦς Χριστός;

Ἀκριβῶς δὲ διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ὁ κ. Καλλί-
νικος ὀφείλει εἰς οὐδεμίαν τάξιν ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ
δικαίωμα τῆς πρωτοκαθεδρίας. Τὰ πυρὰ τοῦ ἔδει νὰ
στραφῶσι κατὰ τῆς ρίζης τοῦ κακοῦ, ἢν ἀποτελεῖ ἡ
πνευματικὴ ἀδιαφορία καὶ ψυχικὴ νεκρότης, αἱ χα-
ρακτηρίζουσαι δυστυχῶς τοὺς καλουμένους ἀντιπρο-
σώπους τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ ἀντίληψις αὕτη
μὲ παρεκίνησε νὰ γράψω ὅτι ὁ κ. Καλλίνικος παρε-
σύρθη ἐν τῇ ἐριδι.

Καὶ ἐρωτῶμαι ἀπὸ τὸν κ. Καλλίνικον πῶς γίνε-
ται ἡ εἰρηνοποίησις; Βεβαίως δὲ καλλιτέρα ἀπάντη-
σις ἐκείνης, ἢν διὰ τοῦ παραδείγματός τῆς ὑποχω-
ρητικότητος ἐσημείωσεν αὐτὸς δὲν δύναται νὰ ὑπάρ-
ξῃ. Πόσους ὅμως τοιούτους Καλλινικούς εἶναι δυ-
νατὸν νὰ εὗρωμεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ; Ἀλλὰ δὲν πρό-
κειται ἐνταῦθα νὰ κρίνωμεν τὴν ταπεινόφρονα ὑπο-
χώρησιν ἐνὸς προσώπου. Τὸ ὅλον ζήτημα εἶναι ἀνά-
γκη νὰ συνδεθῇ μὲ τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον, μὲ
τὴν κατάστασιν τῆς ὁποίας ρυθμιστὴς εἶναι τὸ Πνεῦ-
μα τοῦ Θεοῦ ἢ τὸ τοῦ ἀνθρώπου, ὅπερ χαρακτηρί-
ζει φιλαυτία καὶ ἑπαρσίς.

Πρῶτοι καὶ δεῦτεροι δὲν ὑπάρχουν ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ οὐ συγχθέντες τὴν παρθενίαν ὡς κορωνίδα τῆς
ἀγνότητός των ἢ οἱ ἀποτελέσαντες οἰκογενείας διὰ ν'
ἀντιδράσωσι κατὰ τῶν ποικίλων σαρκικῶν πειρασ-
μῶν. Ὁ Θεὸς δὲν ἀπατᾶται μὲ τὰ φαινόμενα. Τὸ
στάδιον συνεπῶς τοῦ προηγέσθαι—ὄχι βέβαια ἐν

ΕΓΓΡΑΦΗΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

«**ΝΕΑ ΖΩΗ**»

Ἀπαραίτητον διὰ κάθε
οἰκογένειαν

ταῖς ἱεροτελεστείαις ἀλλὰ—εἰς τὸν ἁγῶνα τὸν καλόν, εἶναι ἀνοικτὸν δι' ὅλους καὶ εἰς τὸν ἱερὸν στίβον τῆς Πίστεως καλοῦνται νὰ ἀθλήσουν καὶ διαπρέψουν οἱ πραγματικῶς ἄξιοι νὰ πρωτεύουν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδεμία διάκρισις ἔπρεπε νὰ γίνεται καὶ ἐκ' αὐτοῦ τοῦ σημείου θὰ ἦτο ἐπιωφελὲς νὰ στηρίξη τὴν γνώμην καὶ ἐπιρροὴν του ὁ κ. Καλλίνικος, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἡ στρατευσόμενη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐπὶ τῆς γῆς ἔχει μόνον στρατιώτας, τοῦ ἀρχηγοῦ ἐρατοῦ μόνον ἀπὸ τὴν θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν.

Ἀσχηγὸς μας ἄς εἶναι ὁ Ἰησοῦς ἀοράτως παριστάμενος καὶ κυβερνῶν ἡμᾶς. Διὰ τῆς ὑποταγῆς δὲ μόνον εἰς τὸν Ἰησοῦν ἐπιτυγχάνεται ἀληθῆς καὶ διαρκὲς εἰρηνοποιήσις.

Δὲν ὑπεστήριξα ποσῶς τὴν ἀποσκοράκισιν τῆς παρθενίας καὶ περιφρόνησιν αὐτῆς ὡς ἀφυσικὸν καὶ ἀχρήστου, διότι δὲν εἰμαι τόσον ἀφελὲς νομίζων, ὅτι διὰ τοῦ γάμου ἐπιτυγχάνεται ἡ τελειότης καὶ ὁ ἐξαγιασμός τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀπ' ἐναντίας ἐτόνισα ὅτι κανεὶς δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν πνευματικὴν ἀξίαν τοῦ ἀγάμου λειτουργοῦ.

Οὔτε ἐπίστευσά ποτε ὅτι ὁ γάμος καὶ τῶν τριῶν βαθμῶν τοῦ κλήρου ἀνοίγει τὸν δρόμον πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν μας ἀνόρθωσιν, διότι τότε θὰ ἠδίκουν τὴν κοινὴν ἀντίληψιν, ὅτι γενικῶς ὁ γάμος δὲν καταδαμαῖζει τὴν ἀκόρεστον πλεονεξίαν τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιθυμίας καὶ ὁρμῆς.

Ἐχομεν ἔν τῃ κοινωνίᾳ ἅπειρα παραδείγματα καθ' ἃ ὁ γάμος δὲν ἐξασφαλίζει πάντοτε τὴν συζυγικὴν πιστότητα. Πῶς ἦτο τότε δυνατόν νὰ ὑποστηρίξω, ὅτι ὁ γάμος τῶν κληρικῶν ὧλων τῶν βαθμῶν θὰ ἐσημειῶνε τὴν ἐκκλησιαστικὴν μας ἀνόρθωσιν;

Ἐνα καὶ μόνον δύναται ν' ἀνορθώσῃ καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ ἀποκαλυπτόμενον εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους ἡ' ΙΟ ἐπιστολὴν τοῦ Παύλου «Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζῶν διὰ δικαιοσύνην».

Αὐτὸς δὲ εἶναι καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καταλθόντος μέχρις ἡμῶν. Νὰ κατοικήσῃ ἐντὸς τῶν καρδιῶν μας καὶ ν' ἀπονεκρώσῃ τὴν ἐστίαν τῆς ἁμαρτίας, ἥτις ἐμφωλεῖται καὶ κυριαρχεῖ ἐπὶ τῆς ζωῆς μας. Οὔτε ἡ παρθενία οὔτε ὁ γάμος δύναται νὰ μᾶς διασώσωσιν ἀπὸ τὰ ὀλισθήματα πρὸς ἃ ῥέπει ἡ διεσφαρμένη καὶ ἐκπεπτωκυῖα φύσις μας.

Τὴν θύραν τῆς ἀγίας καὶ ἀφιερωμένης ζωῆς τῆς πίστεως δὲν διανοίγει οὔτε ἡ παρθενία οὔτε ὁ γάμος, ἀλλ' ἡ κλεῖς ἥν' ἀποτελεῖ ἡ συντριβὴ τῆς καρδίας μας πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Ἰησοῦ, ἡ ὀλοσχερὴς παράδοσις μας πρὸς Αὐτὸν ὅπως διακυβερνήσῃ τὴν ζωὴν μας καὶ ὁ διακαὴς πόθος μας ὅπως ἀναγεννηθῶμεν (Ἰωάν. α' 12—13, γ' 4) δι' ἁγίου Πνεύματος καὶ καταστῶμεν οὕτως ἰσχυροὶ διὰ τὴν πάλην κατὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ νικηταὶ ἐναντίον τοῦ ὀρυμμένου λέοντος (Α' Πέτρ. ε' 8).

Οὐδεὶς ἄλλος τρόπος ἐνδεικνύεται, εἰμαι δὲ βέβαιος ὅτι καὶ ὁ κ. Καλλίνικος, δὲν θὰ διαφωνῇ ἐν προκειμένῳ.

Ἄλλ' ὁ κ. Καλλίνικος, μὲ παρουσιάζει ἀγνοοῦντα ἢ ἀποφεύγοντα τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ περὶ «τῶν εὐνούχων τῶν συνουχισάντων ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν». Οὔτε ἠγγόησα τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ, οὔτε ἀπέφυγον αὐτοὺς καθὼς καὶ δὲν ἐπεκαλέσθη τὴν προτροπὴν τοῦ Ἀποστόλου Παύ-

λου καλοῦντος τὸν Ἐπίσκοπον (Α' Τιμ. γ' 2) εἰς γάμον διὰ νὰ ἐπιτεθῶ κατὰ τῆς ἀγαμίας.

Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλῶν περὶ εὐνούχων βεβαίως ἐννοεῖ τὴν παρθενίαν—χωρὶς νὰ καθιεροῖ οὐδεμίαν ἐντολήν—ἀλλ' ὅχι ὑπὸ τὴν περιορισμένην καὶ στενὴν ἐννοίαν τῆς ἀγαμίας.

Διότι τὸ ἀντίθετον θὰ ὀδήγει εἰς ἀτοπον. τῶν μὴ ἀγάμων ἀπολκειομένων τῆς βασιλείας. Ὁ Ἰησοῦς θέλει νὰ καθορίσῃ τὴν ἔκτασιν τῆς παρθενίας ἐπὶ τῆς καθόλου ἀπονεκρώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀναδεικνύει τὴν ἀγίαν ζωὴν, ἣν καλοῦνται ν' ἀκολουθήσουν ὅσοι ποθοῦν νὰ γίνουν πολῖται τῆς βασιλείας του. Καὶ προβάλλεται ἡδὴ τὸ ἐρώτημα: Ὁ γάμος μειώνει τὸν χαρακτῆρα τῆς καθιερωμένης διὰ τὸν θεὸν ζωῆς; Ἡ ἀπάντησις εἶναι καὶ ναι καὶ ὄχι.

Ὅταν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστοῦ ἔχει διαχυθῇ τοιαύτη χάρις διὰ τὴν θείαν ὑπηρεσίαν συνεπαγομένην τελείαν ἀπονεκρώσιν τῶν ἀνθρωπίνων ἀναγκῶν, ὁ γάμος δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἐμπόδιον καὶ μειονέκτημα. Ἀλλ' ὅταν ἡ ἀνθρωπίνη ἀδυναμία ζητῇ διέξοδον—οἷαν παρεσκεύασεν ὁ Θεὸς Δημιουργὸς ὁ εἰπὼν «οὐ καλὸν τὸν ἄνθρωπον εἶναι μόνον»—ὁ γάμος διευκολύνει τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ ἀποτελεῖ πολύτιμον πλεονέκτημα.

Ἡ παρθενία ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐμφανίζεται ὡς ἀρετὴ μὲν ἐὰν εἶνε ἀπόρροια μιᾶς βαθυτέρας πνευματικῆς καταστάσεως, ὁπότε καὶ ἀποτελεῖ κόσμημα, ὡς κακία δὲ ἐὰν γίνεται κτήμα πρὸς ἐκμετάλλευσιν, ὁπότε φαίνεται καὶ ἡ ἀσχημία τῆς.

Τοιαῦται εἶναι αἱ περίεργοι,—ὅτε μὲν θετικαί, ὅτε δὲ ἀρνητικαὶ ἰδιότητες τοῦ γάμου καὶ τῆς παρθενίας, καταστάσεις προωρισμέναι νὰ διηδραματίσωσι σημαίνοντα ρόλον εἰς τὴν ζωὴν τῶν πιστῶν.

Κατὰ τὴν ταπεινὴν γνώμην τοῦ γράφοντος διὰ νὰ δυναθῇ τὸ τρυφερόν τῆς παρθενίας ἀνθ' ὅλου καὶ διατηρηθῇ καὶ ζήσῃ ἀλόβητον καὶ ἀνεπηρέστον ἀπὸ τὸν καύσωνα τῶν σαρκικῶν παθῶν ἢ ἀπὸ τὸν ἄνεμον τῶν πειρασμῶν τοῦ σύρου περὶ μὲν τὸν ἐλκυστικώτατον χορὸν τῶν, πρὲν ν' ἀφεθῇ ἐλεῖθερον.

Ἡ παρθενία καὶ ὁ γάμος νὰ τεθοῦν εἰς ἴσην μοῖραν καὶ νὰ ἐναπόκειται εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἐκλογὴν τοῦ κλήρου. Τὰ στάδια καὶ ἀξιώματα νὰ εἶνε πρὸς ἀμφοτέρους ἀνοικτά, ὁπότε καὶ ἡ ἀσκησις αὐτῶν θὰ ἔχῃ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν συνεπιφέρουσα καὶ ἀνάλογα ἀποτελέσματα. Οὕτω δὲ λυομένου τοῦ κόμβου τῆς ὑποχρεωτικῆς παρθενίας θὰ ἀναφανῶσιν οἱ δύο κίμοι, ὅπως βασιλεύωσιν αὐτὴν καὶ θά ἐκλείψῃ ἐκ τοῦ μέσου ἡ ὑποκρισία, τῆς ὁποίας ἀπότοκα εἶνε δυστυχῶς τόσα σκάνδαλα ὑποσκάπτοντα τὸ ἐκκλησιαστικὸν ὕψος καὶ γόητρον.

Ὅσα πληροφορεῖ ὁ κ. Καλλίνικος περὶ τῶν μοναστηρίων τοῦ ἀγγλικανισμοῦ, ἐξ ὧν ἱεραπόστολοι καὶ μάρτυρες ἀναπηδῶσι, θὰ νύχθησιν ὀλοφύχως νὰ ἐπηλήθευον καὶ ἐπὶ τῶν ἰδικῶν μας μοναστηρίων, ὁ περιορισμὸς τῶν ὁποίων εἶνε πολὺ ἀνώτερος ἐκείνου, ὃν σήμερον ἐπιδιώκουν.

Καὶ γεννᾶται εὐλόγως τὸ ἐρώτημα. Πόσους ἱεραποστόλους καὶ μάρτυρας δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξαποστέλλουν καὶ συντηροῦν τὰ μοναστήριά μας, ἅτινα ὡς ἔχουν τὰ νῦν ὑποβάλλουν κυρίως τὴν σκηνερίαν; Φειδόμενος τοῦ χώρου τῆς «Ν. Ζωῆς» καὶ μὴ θέλων νὰ καταχρασθῶ ἐπὶ μᾶλλον τῆς καλωσύνης

τῶν ἀναγνωστῶν της, παρέρχομαι πλῆθὺς σημεῖα τῆς ἀπαντήσεως τοῦ κ. Καλλινίκου, ἐκλέγων ὡς κατακλείδα τὸ περὶ πνευματικῆς ἀκαρπίας τοῦ σημερινοῦ ἀγάμου κλήρου.

Ἀπὸ τὸν κ. Καλλινίκον δὲν ἀνέμενον νὰ παραστή τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ καιροὺς δρασάντων ἀνθρώπων καὶ νὰ μὲ παρουσιάσῃ ἀποξενωμένον ὅλοτε-
ρος ἀπὸ τὴν ἱστορίαν μας, ἐφ' ὅσον ὄχι μόνον δὲν ἠρνήθη τὰς ὑπηρεσίας τῶν δρασάντων ἀλλὰ καὶ ἐμνημόνευσα αὐτὰς ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν σημερινὴν ἔρησιν.

Ἡρώτησα τί ἔχει προσφέρει ὁ ἄγιμος κλήρος μέχρι σήμερον ἐξαιρέσει τῶν σποραδικῶς καὶ κατὰ περιόδους δρασάντων μοναχῶν καὶ ἐσημείωσα ὅτι δένεινε κατάλληλον τὸ ἐνθῦμα τῶν Ἀγ. Πατέρων διὰ νὰ καλύψῃ τὴν γυμνότητα τῶν σημερινῶν ἀγῶνων, οἵτινες οὐδόλως δικαιούνται νὰ καυχῶνται ἐπὶ πατραγαθία μηδόλως «ὑταγαθήσαντες».

Ἐπιθυμῶ πρὶν κλείσω τὰς γραμμὰς αὐτὰς νὰ στρέψωμεν πάντες τὸ βλέμμα μας εἰς τὸ Φίλιπ. β' 5—11, Κάποιο μυστήριον κρύπτεται εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐμβαθύνωμεν. Ἐκτίθεται ἡ ταπεινότης τοῦ Ἰησοῦ, ἥτις ἐπέφερε τὴν δόξαν του. Τὸ βῆμα ποὺ ἐξασφαλίζει τὴν νίκην καὶ τὴν ὑπερψώσιν ἐν μέρους τοῦ Θεοῦ ἔγκειται εἰς ἡμᾶς καὶ εἶνε ἡ ταπεινότης μας. Ἄνευ αὐτῆς εἶνε ματαιοπονία τὸ ἔργον μας, ἄχαρις ἡ ὑπηρεσία μας, ἀκαρποφόρητοι αἱ προσπάθειαι μας.

Τὸ παράδειγμα τοῦ ζῶντος Ἰησοῦ πρόκειται διαρκῶς ἐνώπιόν μας, ὡς ἡ ὁδὸς τὴν ὁποίαν Ἐκεῖνος ἀφῆκεν ὀπίσω αὐτοῦ διὰ νὰ τὸν ἀκολουθήσωμεν.

Ἄν δὲν εἰσέλθωμεν εἰς αὐτὴν ὡς εἰμεθα βέβαιοι ὅτι τὸν Χριστὸν οὐδέποτε θὰ συναντήσωμεν, διότι εἰς τὴν θείαν οἰκογένειαν ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ μεγαλειτέρα ἀδελφὴ τῆς ταπεινώσεώς μας.

B. II.

ΠΩΣ ΝΑ ΖΗΤΕ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

(ὑπὸ John Lubbock)

Ἐκ τῶν βιβλίων τῆς Στατιστικῆς μανθάνομεν, ὅτι ἐνὸς δισεκατομμυρίου καὶ 500 ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, τῶν κατοικούντων τὴν ὑφήλιον, τὰ 400 ἑκατομμύρια εἶνε ὀπαδοὶ τοῦ Βούδα, τὰ 350 ἑκατομμύρια εἶνε χριστιανοὶ τὰ 200 ἑκατομμύρια εἶναι Ἰνδοὶ καὶ τὰ 150 ἑκατομμύρια Μωαμεθανοί. Ἄλλ' ὅσοι δὲν, ἂν καὶ ὑπερβολικός, φαίνεται εἰς ἡμᾶς ἀλσιέστερος πρὸς τὴν ἀλήθειαν λέγων: *Οἱ ἄνθρωποι ἰσχυρίζονται, ὅτι πάντες ἔχουσι τὴν αὐτὴν ῥησείαν διὰ νὰ ζῶσιν ἡσυχῇ. πλὴν ἐὰν παραηγήσωμεν ἐγγύτερον, δυσκόλως θὰ εὕρωμεν καὶ ῥεῖς μόνον ἀνθρώπους ἔχοντας ἀκριβῶς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ῥησείαν».*

Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἄξιον ἀπορίας. Ἀφ' οὗ οὐδὲν σχεδὸν γνωρίζομεν περὶ τοῦ κόσμου τούτου, δὲν εἶνε δυνατόν βεβαίως νὰ ἔχωμεν ἀκριβεστέρως γνώσεις περὶ τοῦ ἄλλου.

«Ὁ θαυμάσιος κόσμος, ἐν τῷ ὁποίῳ τῶρα βιοῦμεν, λέγει ὁ Αἰδδων, εἶνε ναὸς ἐγκρύπτων ὑψηλὰ καὶ ἀναρίθμητα μυστήρια, εἴτε εἶνε ἀνοι-

κτὸς εἰς ἡμᾶς ὁ ὑψηλότερος κόσμος τῆς πίστεως εἴτε ὄχι. Ἀῦριον ἴσως θὰ ὑπάγετε νὰ περιπατήσετε εἰς τὴν ἐξοχὴν πανταχόθεν οἱ ὑπὸ τοῦ χυμοῦ τῶν ἐξογκούμενοι καὶ σφριγῶντες κάλυκες καὶ τὸ ἀβρὸν καὶ δροσερὸν χρῶμα τῶν ἀναπειταν-
νυμένων φύλλων θὰ σᾶς ἐνθυμήσουν ἐκεῖ, ὅτι τὸ ἔαρ ἐτοιμάζεται νὰ παράσχη εἰς ἡμᾶς τὸ θαυμαστὸν θέαμα τοῦ ἐτησίου αὐτοῦ θριάμβου. Πανταχοῦ γύρω σας βλέπετε μαρτύρια ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἐνεργείας μιᾶς μυστηριώδους δυνάμεως, τὴν ὁποίαν δὲν δύνασθε μήτε νὰ ἰδῆτε, μήτε νὰ ψηλαφήσετε, μήτε νὰ καθορίσετε, μήτε νὰ μετρήσετε, μήτε νὰ ἐννοήσετε. Ἡ δύναμις αὐτῇ ὑπάγει, ἄνευ φωνῆς, ἄνευ θορύβου ἀόρατος, ἀλλὰ δρῶσα, μαρτυροῦσα τὴν ὑπαρξίν της ἐφ' ἑνὸς ἐκάστου κλώνου ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς σας καὶ ἐφ' ἑνὸς ἐκάστου φύλλου χλόης ὑπὸ τοῦς πόδας σας».

Ἡ ἀμφιβολία εἶνε, τῷ ὄντι, ἡ βάσις πάσης φιλοσοφίας· ζῶμεν ἐν κόσμῳ μυστηριώδει, ἐνθα εἰμεθα ἀνίκανοι νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν ὑπαρξίν καὶ τοῦ ἐλάχιστου ἐντόμου καὶ τοῦ εὐτελεστάτου τῶν ἀνθέων. Πῶς ἄρα εἶνε δυνατόν ποτε νὰ ἐλπίσωμεν, ὅτι θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐξηγήσωμεν τὸ ἀτελεῦττον, τὸ ἀπειρον; «Ἀναγνωρίζομεν, λέγει ὁ διδάκτωρ Μαρτινῶ, ὅτι αἱ ἰδιότητες τοῦ Αἰωνίου εἶνε ὁ χώρος καὶ ἡ σιγὴ. Ὅταν ἡ δρόσος τῆς ἐσπέρας καταρρίπτη τὸν κοριορτόν, τὸν ὁποῖον ἡγειραν αἱ φροντίδες τῆς ἡμέρας, ἡ δὲ δρᾶσις ἡμῶν, ἀποκάμνουσα ἐκ τῶν ἡμερησίων μικροσκοπικῶν κόπων, φέρεται πρὸς τὰς ἀπείρους ἐκτάσεις τῆς σκέψεως, ὅταν ἡ γῆ καθέυδῃ βαθέως, ὁμοία πρὸς ἔρημον ὑπὸ τὸν ἀστερόεντα οὐρανόν, τότε ὁ ἀνέκφρατος Πανταχοῦ Παρὼν περιβάλλει ἡμᾶς ἐτι στενότερον, οὕτως ὥστε ἀκουσίως νὰ σκιρτῶμεν ὑπὸ τὴν δριμύειν αὔραν τοῦ νυκτερινοῦ ἀέρος, καὶ διὰ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἐκείνου φέγγους τοῦ οὐρανοῦ νὰ αἰσθανώμεθα τὰ βλέμματά του εἰσδύοντα ἐτι βαθύτερον, μέχρι τοῦ μυχοῦ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν».

«Ἡ ἀνθρωπίνη ὑπαρξις, λέγει ὁ Στούαρτ Μὺλλ, ἐμφανίζεται κατὰ πρῶτον περιστοιχουμένη ὑπὸ μυστηριώδους πέπλου· ἡ μικρὰ ἡμῶν πεῖρα ὁμοιάζει πρὸς ἀχανὲς νησίδιον ἐντὸς ἀπεράντου ὠκεανοῦ, ὁ ὁποῖος μεταρσιοὶ τὰ ἡμέτερα αἰσθημα-
τα καὶ κεντᾷ ἐν ταυτῷ τὴν φαντασίαν ἡμῶν διὰ τῆς ἀπείρου αὐτοῦ ἐκτάσεως καὶ διὰ τοῦ σκότους του. Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπισκοπίζει ἐτι μᾶλλον τὸ περικαλύπτει ἡμᾶς μυστήριον εἶνε, ὅτι ἡ ἐπὶ γῆς πεῖρα ἡμῶν εἶνε μικρὸν νησίδιον οὐ-
χι μόνον ἐν τῷ ἀπείρῳ χώρῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ».

Καὶ ἐν τούτοις δὲν πρέπει ν' ἀποθαρρυνώμεθα, ὅσον καὶ ἂν ἡμεθα ἠναγκασμένοι νὰ μένωμεν ἐν τῇ ἀγνοίᾳ καὶ νὰ σταματῶμεν εἰς τὰς κρίσεις ἡμῶν.

Ἄς ἐξερευνώμεν ὅσα δὲν δύναμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν. «Ἐάν μ' ἐρωτήσετε, λέγει ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος, τί εἶνε χρόνος, ἀμφιβάλλω ἐὰν θὰ δυνηθῶ νὰ σᾶς ἀποκριθῶ. Ἀλλὰ γνωρίζω πολὺ καλὰ τί εἶνε χρόνος, ἐφ' ὅσον δὲν μ' ἐρωτᾶτε». — «Ἐκεῖνοι οἱ Θεοὶ μοῦ ὁμιλοῦσι πολλὰ περὶ τῆς φύσεως τοῦ Θεοῦ, λέγει ὁ διδάκτωρ Μαρτινῶ, οἱ ὁποῖοι ὁμιλοῦσι περὶ Αὐτοῦ. ὥσπερ ἐγνώριζον καὶ τὰ αἰ-
τια καὶ τοὺς Αὐτοῦ ἐν παντὶ πράγματι, οἱ ὁποῖοι δὲν δυσκολεύονται νὰ ἐξηγήσωσι τὴν ὑφήν καὶ

τὴν οὐσίαν παντὸς ἀντικειμένου καὶ τὸν λόγον καὶ τὴν συγκατάβασιν παντὸς συμβεβηκότος, ἢ ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐξυμνοῦσι τὴν σοφὴν οἰκονομίαν τοῦ Παντοδυνάμου καὶ ὑμνοῦσιν αὐτὴν ἀφ' ὑψηλοῦ, ὥσανεὶ ἡ οἰκονομία αὕτη ἀπετέλει ἀριστοῦργημα τι εὐφυοῦς τινος συλλογισμοῦ, ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι περιδιαβάζουν ἀνὰ μέσον τῶν ἀνεξιχνίαστων ὁδῶν τῆς Προνοίας ἀμέριμνοι, μὲ ἥθος ἀφερὲς καὶ βῆμα σταθερόν, αὐτοὶ ἀκριβῶς διὰ τῆς ἀκριβείας τῶν διαβεβαιώσεων τῶν μὲ περιάγουσιν εἰς τὰς χειρίστας ἀδμονίας τῆς ἀβεβαιότητος καὶ τῆς ἀμφιβολίας καὶ μὲ ἀναγκάζουσι ν' ἀναφωνήσω: ὑποσχεθῆτέ μου ὀλιγώτερα καὶ σὰς παρὰ ἡμῶν πᾶν ὅ,τι μοῦ ζητήσετε!»

«Ἐν μέσῳ τῶν μυστηρίων, λέγει ὁ Ἑρβέρτος Σπένσερ, τὰ ὅποια καθίστανται ἔτι μᾶλλον μυστηριώδη ἐφ' ὅσον τὰ συλλογισόμεθα, θὰ ὑπάρξῃ πάντοτε μία ἀπόλυτος βεβαιότης, καὶ αὕτη εἶνε ὅτι ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκεται ἀπέναντι μὲς ἀπειρου καὶ αἰωνίου ἐνεργείας, ἐκ τῆς ὁποίας τὰ πάντα ἐκπορεύονται».

Ἀρκεσθῶμεν λοιπὸν εἰς τὸ νὰ αἰσθανώμεθα μόνον, διότι οὐδέποτε θὰ δυνηθῶμεν τὰ πάντα νὰ ὁρίσωμεν.

Πολυάριθμοι διαφοραὶ, χωρίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς αἰρέσεις, εἶνε φατρίαι μᾶλλον ἢ θρησκείαι. Καὶ εἰς τὸ πείσμα ἔτι τῆς συμβουλῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου οἱ ἄνθρωποι ἐξακολουθοῦν νὰ λέγουν: ἐγὼ μὲν εἰμί Παύλου, ἐγὼ δὲ μαθητῆς Ἀπολλῶ.

«Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, λέγει ὁ Ἱερεμίας Taylor, δὲν εἶνε λέξις κενή, ἀλλὰ θεῖα δύναμις. Ἀλλ' ἡμεῖς μεταβάλλομεν θλήν τὴν θρησκείαν σήμερον εἰς ὁμαθὸν λέξεων καὶ γνωμῶν, καὶ ἡ πίστις ἡμῶν δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ ἀπόρροια ἢ συμφρόντος ἢ ἀντιζηλίας, ἀποτελεῖ δὲ ἀναπόσπαστον μέρος τῆς δεξασίας, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅλον τὸν ἐπίλοιπον κόσμον, ὅταν δ' ἐρωτῶμεν ἀνθρώπον τινα εἰς ὁποίαν τινὰ θρησκείαν ἀνήκει, ἐννοοῦμεν δι' αὐτῆς τὴν αἵρεσιν τῆς ὁποίας εἶνε ὁπαδός, δηλαδὴ τίνα εἶνε τὰ δογματα τῆς αἵρέσεώς του καὶ οὐχί τίς εἶνε ἡ οὐσία τοῦ βίου του. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἀποδεικνύονται θερμοὶ προαπισταὶ τῶν δογμάτων καὶ τῶν συμφερόντων τῆς αἵρέσεώς των, ἀνακηρύττονται καὶ ἐγκωμιάζονται ὡς πολῦτιμοι ἄνθρωποι, ἀδιάφορον ἂν ἦνε ἀχόρταγοι ὡς ὁ τάφος, ὀλέθριοι ὡς ὁ Δαθάν, αἰρετικοὶ ὡς ὁ Κορέ, καὶ ἀλαζόνες ὡς οἱ πεπτωκότες ἄγγελοι».

Κατηγοροῦν πολλάκις τοὺς ἐπιστήμονας λέγοντες, ὅτι οὗτοι στερεοῦνται πίστεως, ἀλλ' ὁ Τορὼ λέγει, ὅτι ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ὑπάρχει πρᾶγματι περισσότερα θρησκεία παρ' ὅση ἐπιστήμη ἐν τῇ θρησκείᾳ. Διότι ὁ ἐπιστήμων, ὁ ὁποῖος ἀμφιβάλλει, δὲν δυσιπτεῖ μόνον καὶ μόνον ὅπως σκώπη καὶ μυκτηρίσις, ἢ ἀμφιβολία του δὲν εἶνε ἐκδήλωσις περὶ φρονήσεως, ἀλλὰ σεβασμοῦ, ὅπως ὀρθῶς ἐκφράσθη καὶ ὁ Tennyson εἰπὼν: «Ὁ ἀμφιβάλλων ἐν τῇ πίστει, ἀγνὸς δὲ διατελὼν ἐν ταῖς πράξεσιν, ἀνακαλύπτει ἐπὶ τέλους ἀρμονίαν ἐν τῇ οὐσίᾳ τῶν πραγμάτων. Πιστεύσατέ με, ὑπάρχει περισσότερα πίστις ἐν τῇ ἐντίμῳ ἀμφιβολίᾳ ἢ ἐν ἁπασὶ τοῖς πιστεύουσιν».

Ἐπιτραπήτω μοι, λόγου χάριν, ν' ἀναφερθῶ εἰς δύο ἄνδρας ἐκ τῶν κορυφαίων τῆς τάξεως εἰς τὴν ὁ-

ποῖαν ἀνέκουν. «Ὅταν δοκιμάζω, λέγει ὁ καθηγητὴς Τύνδαλλ νὰ δώσω εἰς τὴν ἐν τῷ Σύμπαντι ἐκδηλουμένην δύναμιν μορφήν τινα ἀντικειμενικὴν, προσωπικὴν ἢ ἀπροσωπικὴν, δὲν δύναμαι νὰ εὗρω μηδεμίαν ἐκφράσιν διανοητικὴν. Δὲν τολμῶ ὁμιλῶν περὶ αὐτῆς, νὰ μεταχειρισθῶ τὴν προσωπικὴν ἀντωνυμίαν Αὐτός, δὲν τολμῶ νὰ τὴν ὀνομάσω πνεῦμα, δὲν θέλω μάλιστα νὰ τὴν ἀποκαλέσω αἰτίαν. Τὸ μυστήριον τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς μὲ καταβάλλει καὶ μὲ καταπλήττει». Ὁ δὲ δοκιμώτατος τῶν φιλοσόφων ἡμῶν, ὁ καθηγητὴς Huxley, ὁ ὁποῖος ἄλλως εἶνε ἐλευθερόφρων καὶ δὲν κολήπτεται πολὺ τὰ σημερινὰ ἡμῶν θρησκευτικὰ ὑποτιμήματα, μᾶς λέγει τὰ ἑξῆς: Εἶμαι εἰς θέσιν νὰ φαντασθῶ ὁποῖα τις ἔπρεπε νὰ ἦνε ἡ ὕψις τῆς ἐκκλησίας ὅπως ἀποβῇ εὐεργετικὴ εἰς ἅπαν τὸ πλήρωμα. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς ἐγὼ φαντάζομαι, ἔπρεπε κατὰ πᾶσαν ἐβδομάδα νὰ τελῶνται ἱερουργίαι, οὐχὶ ὅμως πρὸς ἐπανάληψιν προτάσεων ἀφρημένης καὶ ξηρᾶς θεολογίας, ἀλλὰ πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ τελειοποίησιν τοῦ ἰδεώδους τῆς δικαίας, τῆς καθαρᾶς καὶ τῆς εὐγενεοῦς ζωῆς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ οἱ πετήσσοντες ὑπὸ τὸ βάρος τῶν καθημερινῶν αὐτῶν φροντίδων θὰ εὐρίσκωσι στιγμήν ἀνακουφίσεως, ὑποῦντες τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν εἰς ὑπερτέραν τινὰ ζωὴν, προστιτὴν εἰς πάντας, ἂν καὶ ἦνε ἐφικτὴ εἰς ὀλιγίστους ἐν αὐτῇ ὁ παλαιὸν καὶ χάριν κέρδους ἐργαζόμενος ἄνθρωπος θὰ ἔχη τὸν καιρὸν νὰ ἴδῃ πόσον εὐτελεῖς εἶναι αἱ ἀμοιβαὶ τὰς ὁποίας ἐπιζητεῖ, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀγάπην. Πιστεύσατέ με, ἐὰν ἡ ἐκκλησία αὕτη ὑπῆρχε ποτε, οὐδέποτε πλέον θὰ ἐκλείετο».

Οἱ Θεολόγοι, κατ' ἀνάγκην, προσπαθοῦν νὰ ἐκφρασθῶσιν εἰς γλῶσσαν καταληπτήν εἰς τοὺς πάντας θὰ ἦτο δὲ ἄδικον, εἰν τὰς ἐννοίας αὐτῆς ἐξηγοῦμεν κατὰ λέξιν. Ὅταν οἱ ποιηταὶ ὁμιλῶσι περὶ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, οὐδεὶς κατηγορεῖ αὐτοὺς ὡς ἀγνοοῦντας τὴν ἀστρονομίαν. Ὅταν ἰσχυρίζομεθα, ὅτι ἡ γῆ κινεῖται καὶ οὐχὶ ὁ ἥλιος, δὲν ἀποφαινόμεθα ὅτι εἶνε αἰρετικοὶ ὁ Σαίξπηρ καὶ ὁ Tennyson. Αἱ ἀνακαλύψεις τῆς ἐπιστήμης ἀπαιτοῦσιν ἰδιαίτερον γλῶσσαν. Ἀφ' οὗ ἀδυνατοῦμεν νὰ περιγράψωμεν ἐν ἀνθρὸς ἢ ἐν ἄλλῳ χωρὶς νὰ χαλκεύσωμεν νέας λέξεις, βεβαίως οὐδέποτε θὰ δυνηθῶμεν νὰ περιγράψωμεν τὸ ἄπειρον δι' ἀνθρωπίνων ἐκφράσεων. Διὰ τὴν λοιπὸν ν' ἀπορῶμεν: ἐὰν ἄλλοτε ἀπέδιδον εἰς τὴν παρούσαν πνευμάτων φαινόμενά τινα, τὰ ὁποῖα ὀφείλονται εἰς νευρικὰς ἀσθενείας:

Δὲν εἶνε ἄξιος ἐπαίνου ὁ πιστεύων εἰς ὅ,τι ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ ἢ νὰ ἐννοήσῃ. Δὲν πρέπει νὰ καυχώμεθα, ἐὰν πιστεύωμεν ἀνευ ἱκανῶν ἀποδείξεων, ἢ ἐὰν προσπαθῶμεν νὰ πείσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὅτι πιστεύομεν εἰς τι τὸ ὁποῖον δὲν ἐννοοῦμεν. Εἶνε μάλιστα ἀδύνατον νὰ πιστεύσωμεν εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν θεμελιούται ἐπὶ μηδεμιᾶς ἀποδείξεως. Ἐχομεν καθήκον νὰ μὴ πιστεύωμεν παρὰ εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον γινώσκουμεν ὅτι εἶνε ἀληθές, καὶ νὰ ἀπέχωμεν ἐν τῇ κρίσει ἡμῶν δι' ὅλα τὰ ἐπίλοιπα. Πολλοὶ ἄνθρωποι λαμβάνουσιν ἡθὸς τι, διὰ τοῦ ὁποῖου δεικνύουσιν ὡσὰν τάχα εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ πιστεύουν ἢ νὰ μὴ πιστεύουν εἰς ὅλα τὰ πράγματα. Καὶ ὁ μὲν δὲν δικαιούμεθα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, νὰ ἐκδη-

λάσσωμεν μήτε τὴν πίστιν μήτε τὴν δυσπιστίαν ἡμῶν.

Ἡ ἀληθινὴ πίστις δὲν εἶνε φαινόμενον τῆς διανοίας. Ἡ ἀληθινὴ πίστις πρέπει νὰ ᾔη ζῶσα, καὶ ἄνευ τῶν ἔργων εἶνε νεκρά. Ὁ Σέλδεν παραβάλλει τὴν πίστιν καὶ τὰ ἔργα πρὸς τὴν θερμότητα καὶ τὸ φῶς. «Νοεῶς δύναμαι νὰ κάμω διάκρισιν μεταξὺ αὐτῶν, ἀπαράλλακτα ὅπως γνωρίζω ὅτι ἡ φλόξ μιᾶς λυχνίας συνενοῖ ἐν αὐτῇ θερμότητα καὶ φῶς· φυσησατε ἐν τούτοις τὴν φλόγα καὶ ἀμφότερα θὰ ἐξαφανισθῶσιν». Οἱ ὑπαινιγμοὶ τοῦ θαυμασίου ἐκείνου ἐνδεκάτου κεφαλαίου τῆς πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀναφέρονται εἰς τὰ ἔργα: «Πίστει πλείονα θυσίαν ἂν βέλπαται Ἡὼς περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύευσεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ.... Πίστει καλούμενος Ἀβραάμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον, ὃν ἔμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται...» Πάντες οὗτοι ἔπρεπε νὰ ἔχουν ἢ θὰ παραδεχθῶμεν τοῦλάχιστον, ὅτι ἐπίστευον ὅτι εἶχον λόγους ἱκανοὺς νὰ πιστεύσωσι καὶ νὰ πράξωσιν ὅ,τι ἔπραξαν. Ἐπαινοῦμεν δὲ αὐτοὺς ὅτι ἠτένισαν κατὰ πρόσωπον καθῆκον ὀδυνηρὸν καὶ δυσχερὲς καὶ ἐξεπλήρωσαν αὐτὸ ἄνευ δισταγμοῦ, διότι ἐπίστευον ὅτι αὐτὸ ἦτο τὸ καθῆκόν των. Ἐν τούτοις ἐν τῶν καθηκόντων ἡμῶν εἶνε, καὶ τοῦτο οὐχὶ τὸ εὐκολώτερον πάντων, τὸ νὰ ἀπέχωμεν εἰς τὰς κρίσεις ἡμῶν ὁσάκις ἡ ἀποδείξις εἶνε ἀνεπαρκής, διότι ὑπάρχουν περιστάσεις πολυάριθμοι κατὰ τῆς ὁποίας ἡ ἀμφιβολία εἶνε καθῆκον, τῷ ὄντι, καὶ σχεδὸν ἀρετὴ.

«Τὰ μικρὰ ἡμῶν συστήματα, λέγει ὁ ποιητής, ἐξυμνοῦνται σήμερον, διότι σήμερον μόνον ὑπάρχουσιν, αὐριοὶ δ' ἐξαφανίζονται. Δὲν εἶνε παρὰ ὡχρὰί τινες μόνον ἀνταργίαι τῆς ἀληθείας, ἐνῶ οὐ μόνος Κύριε, εἶσαι ἡ πηγὴ τοῦ φωτός καὶ τῆς ἀληθείας».

Ὁ ἀποκρύπτων ἀφ' ἡμῶν τὴν ἀλήθειαν πέπλος αἴρεται βαθμῆδόν καὶ κατ' ὀλίγον, πρὸς τὸ παρὸν ὅμως δέον ν' ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ἀγνοίαν περὶ ἀναριθμητῶν ζητημάτων.

Ἡ εὐτυχία ἡμῶν ὡς ἀνθρώπων, λέγει ὁ Ruskin ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τῆς συγκαταθέσεως ἡμῶν εἰς τὸ νὰ μὴ γνωρίζωμεν ἢ ἀτελῶς μόνον τὰ πράγματα καὶ ἐκεῖνα ἀκόμη τὰ ὅποια στενώτατα συνδέονται πρὸς ἡμᾶς. «Ὀλὴ ἡμῶν ἡ χαρὰ καὶ ὀλὴ ἡμῶν ἡ ζωὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς ἱκανότητος τοῦ νὰ δυνάμεθα νὰ ζῶμεν καὶ ν' ἀναπνέωμεν ἐντὸς πυκνῆς νεφέλης. Ὡς εὐχαριστώμεθα μόνον ὅταν βλέπωμεν αὐτὴν ἀραιουμένην ἐνιαχοῦ, ὥς ἀγαλλιωμένους ὁσάκις διὰ μέσου τῶν διανοιγομένων ῥωγμῶν αὐτῆς δυνάμεθα ν' ἀτενίσωμεν πρὸς στιγμὴν τὴν ἀμετάβλητον καὶ ἀμετακίνητον πραγματικότητα· ὥς ἐννοήσωμεν ὅτι καὶ ἐν αὐτῷ τῷ περικυκλοῦντι ἡμᾶς σκότει ὑπάρχει κάλλος καὶ εὐγένεια, καὶ ὥς εὐγνωμονώμεν ἐπὶ τέλους βλέποντες ὅτι ὑπάρχει αὐτὸς ὁ πέπλος ὁ εὐεργετικὸς, ὁ ὁποῖ-

ος κρύπτει ἀφ' ἡμῶν τὸ ὑπερβολικὸν φῶς, ἵνα μὴ μᾶς ἀποτυφλώσῃ, καὶ τὴν ἀπειρον αἴγλην, ἵνα μὴ καταπονέσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν».

Ὁ καθηγητὴς Huxley ὀρθότατα λέγει: «Ὁ ἀναλογιζόμενος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ τολμήσω ν' ἀποκαλέσω φαινήν ὄψιν τοῦ χριστιανισμοῦ, ἦτοι τὸ ἀνδρικὸν ἐκεῖνο ἰδεῶδες, τὸ ἀπορρέον ἐκ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ὑπομονῆς, ἐκ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν, ἐκ τοῦ πόθου τοῦ νὰ θυσιασθῇ τις χάριν τῆς σωτηρίας τοῦ πλησίον, ἐκ τῆς ἠθικῆς εὐγενείας καὶ τῆς ἀγνότητος, τὸ ἰδεῶδες ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον περιέγραψαν εἰς ἡμᾶς οἱ ἀπόστολοι καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἐπίστευσαν στρατιαὶ μαρτύρων, τῶν ὁποίων ἡ πίστις ὑπῆρξεν ἀκράδαντος καὶ ὀπότεν ἀφανεῖς ἄνδρες καὶ ἄσημοι γυναικες, ὡς ὁ Κνωξ καὶ ἡ Αἰκατερίνη τῆς Σιένης, ἦντλησαν τόλμην καὶ θάρρος, ὅπως ἐπιτιμήσουν αὐστηρῶς Πάπας καὶ βασιλεῖς, ἐκεῖνος, λέγω, ὁ ὁποῖος θὰ ἀναλογισθῇ τὸ ἰδεῶδες τοῦτο, οὐδέποτε θὰ ὑποτιμήσῃ τὴν σημασίαν καὶ τὴν ἐπίδρασιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἐπὶ τῆς ἀνελίξεως τῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους».

Ὁ δ' Εὐαγγελιστὴς Μάρκος λέγει εἰς ἡμᾶς, ὅτι «εἰς τῶν γραμματέων προσελθὼν ἐπηρώτησε τὸν Χριστὸν: Ποία ἐστὶ πρώτη πασῶν ἐντολῇ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ, ὅτι, πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν, ἀκουε, Ἰσραὴλ: Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστι. Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου· αὕτη πρώτη ἐντολὴ, καὶ δευτέρα ὁμοία αὐτῇ. Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτὸν. Μείζωντούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἐστὶ καὶ εἶπεν ὁ γραμματεὺς. Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπας, ὅτι εἷς ἐστι Θεός, καὶ οὐκ ἐστὶν ἄλλος πλην αὐτοῦ· καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, πλεῖον ἐστὶ πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ: Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ».

Υπό τοῦ καθηγ. Arth. I. Brwn

Τὸ βασίλειον τῶν ζῶων παρουσιάζει ἀξιοσημείωτα παραδείγματα σκέψεως. Ὅρισμένα ζῶα κέκηνται διανοητικὰς δυνάμεις, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἐξηγηθοῦν διὰ τῆς γνωστῆς «θεωρίας τῆς ἐξελέξεως». Ἡ ἐκπληκτικὴ ἐμφανὶς ὁρμῆς, τὴν ὁποίαν τὰ ζῶα γενικῶς κέκηνται, εἶνε ἀναγκαία διὰ τὴν ζωὴν τῶν. Ἄνευ αὐτῆς ταχέως θὰ ἀπέθνησκον. Ἡ θεωρία τῆς ἐξελέξεως ἰσχυρίζεται ὅτι αἱ δυνάμεις αὗται ἔχουσιν ἀναπτυχθῆ μεγαλῶς διὰ μέσον χιλιῶδων ἐτῶν. Δηλαδή θὰ ὑπῆρξε μία περίοδος εἰς τὴν ζωὴν τῶν ζῶων, ὅτε ἦσαν ἄνευ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον τὴν ὥρᾳ τοῦ εἶνε τελείως ἀπαραίτητον. Πῶς τότε, δυνάμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν, ἡδύνατο ἂν ἕκαστον νὰ προστατεύσῃ τὴν ὑπαρξίν του; Ἐπρεπε ἀναποφεύκτως νὰ εἶχον ἀποθάνει, συγχρόνως δὲ καὶ ὁλόκληρον τὸ γένος τῶν ζῶων ἔπρεπε νὰ εἶχε ἐξαφανισθῇ. Ἡ πομπὴς ὑποχρεοῦμεθα νὰ δεχθῶμεν ὅτι τὰς δυνάμεις αὐτὰς ἐκέκηντο καὶ τὰ πρῶτα ζῶα. Ἐάν τοῦτο εἶνε ἀληθὲς τὰ ὁρμέφυτα αὐτὰ θὰ ἐδόθησαν εἰς αὐτὰ ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ. Πῶς ἄλλως θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀποκτηθῶσιν;

Εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἀνωτέρω θὰ ἀναφέρωμεν τρία παραδείγματα ζῶων προικισμένων με ὁρμέφυτα, προκαλοῦντα τὸν θαυμασμόν τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς τὰ μέρη πλησίον τῆς νήσου Fiji τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, ζῇ εἰς δακτυλοειδῆς σκώληξ, ὀνομαζόμενος ὑπὸ τῶν κατοίκων palolo. Ὁ μικρὸς οὗτος πολίτης τοῦ μεγάλου τούτου ὠκεανοῦ, κατεκεῖ περὶ τοῦ. Ἐξ πόδας ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης προσκολλημένους ἐπὶ κοραλιογενῶν βράχων, μὴ ἔγκαταλείπων ποτὲ τὴν ὑποβρύχιον αὐτὴν κατοικίαν του, καθ' ὁλόκληρον τὴν περίοδον τῆς ὑπαρξέως του, ἥτις διαρκεῖ ἔν ἔτος.

Κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην ὁμῶς στιγμήν τοῦ μεσονυκτίου τοῦ τελευταίου τετάρτου τῆς σελήνης τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, αἰφνιδίως ἀποχωρίζεται τοῦ βράχου του καὶ με ἀναρίθμητα ἑκατομμύρια ὁμοίων του, ἀέρχεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, με τὸν σκοπὸν νὰ ἐκπληρώσουν τὴν ἀναπαραγωγὴν ἑνὸς νέου Palolo.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἀποπερατοῦται διὰ τῆς ἐμφανίσεως ἑνὸς ἐλαφροῦ πριζίματος ἀπὸ τὸ ἔξω μέρος τοῦ σώματός των, λαμβάνει δὲ χώραν ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου μέχρι τῆς 8ης πρωϊνῆς ὥρας, ὅτε τὸ νέον πλάσμα εἶνε ἕτοιμον καὶ βυθίζεται μετὰ τῶν λοιπῶν συντρόφων του διὰ νὰ προσκολληθῇ ἐπὶ τοῦ ἰδίου βράχου.

Οἱ κάτοικοι τῶν παραλίων τῶν μερῶν αὐτῶν γνωρίζουν πότε αὐτὸ τὸ συμβὰν λαμβάνει χώραν, διότι ὁ περίεργος αὐτὸς σκώληξ ἀκουλουθεῖ ἀστρονομικὴν ὥραν, ποτὲ δὲ δὲν μένει πίσω, οὔτε πηγαίνει ἔμπρὸς τῆς ὁρισμένης αὐτῆς ὥρας. Οἱ ἄλλοι εἶνε ἕτοιμοι με τὰ δίκτυά των καὶ μία μεγάλη ποσότης ἀπὸ τοὺς σκώληκας αὐτοῦς, οἵτινες σημειωτέον, εἶνε φραγώσιμοι, εἶνε ἐξησφαλισμένη.

Ποῖος ἀράγε ἐδίδαξε τὸν σκώληκα αὐτόν, κατὰ ποῖαν ὥραν καὶ κατὰ ποῖον μεσονύκτιον πρέπει νὰ κάμῃ τὴν ἐμφανίσιν του; Δύνανται οἱ ὁπαδοὶ τῆς «θεωρίας τῆς ἐξελέξεως» νὰ μᾶς ἐξηγήσουν τὸν παράδοξον τοῦτον τρόπον ζωῆς;

Ἡ μόνη ἱκανοποιουσα λύσις εἶνε ὅτι ὁ Θεὸς ἐ-

δωκε τὴν γνώσιν, εἰς τὸ δημιούργημα Του αὐτό.

Ἐνας μικρὸς ἰχθύς ἀπὸ τὰ εἶδη ἐκεῖνα, ἀτιναδιατrophονται εἰς ὑάλιναδοχεῖα, ὀνόματι Phytta Chima ἡ νηματοειδῆς παρουσιάζει εἰς τὴν ζωὴν του μίαν πολὺ ἐνδιαφέρουσαν σειράν πράξεων, αἵτινες ζητοῦν κάποιαν ἐξήγησιν ὑπὸ τῶν ὑλιστῶν. Ὁ ἰχθύς οὗτος θέλει νὰ ἐναποθέσῃ τὰ ὠὰ του πρὸς ἐκκόλαψιν, τοποθετεῖ αὐτὰ ἔξω τοῦ ὕδατος, περίπου 1 1/2 ἢ 2 ἴντσες ἐκ τῆς ἐπιφανείας ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τοῦ ὑαλίνου δοχείου. Γνωρίζων ὅμως φαίνεται, ὅτι τὰ ὠὰ του αὐτὰ, πρέπει νὰ διατηρῶνται ὑγρά, διότι ἄλλως, ἀσφαλῶς θὰ ἴσταντο γινώσκον καὶ θὰ καταστραφούν, μεταχειρίζεται μίαν εἰδικὰ μέθοδον διὰ νὰ τὰ διατηρήσῃ εἰς τὴν ζωὴν.

Καθ' ὃν χρόνον κολυμβᾷ περὶ τοῦ ὑαλίνου δοχείου του, διαρκῶς κινούμενος, δίδει ἡ μικρά του οὐρὰ ἕνα δυνατόν, ἀλλὰ πολὺ ἀκριβὲς κτύπημα, τὸ ὁποῖον παράγει σταγόναν ὕδατος, αἵτινες ἐκτοξεύονται ἐπὶ τῶν ὠῶν. — Μετὰ μὲν ἑνὸς ἐνδιαφέροντος καὶ προβλεψίν ἐπαναλαμβάνει τὴν πρᾶξιν του αὐτὴν κατὰ πολὺ συχνὰ διαστήματα, ἐξακολουθῶν τὴν ἐνέργειάν του ἐπὶ 4 περίπου ἡμέρας, ὅτε τὸ ὠὸν ἐκκολλάπεται καὶ ἕνας νέος μικρὸς ἰχθύς ὀλισθαίνει ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ὅπου εὐχαρίστως γίνεται δεκτὸς ὑπὸ τῆς μητρὸς του.

Ποῖος ἐδίδαξεν αὐτὴν τὴν μικροσκοπικὴν ὑπαρξίν, τὴν ἀναγκαίαν γνώσιν διὰ νὰ ἐκτελῇ τὴν παράδοξον αὐτὴν σειράν τῶν πράξεων τῆς; Οἱ ὁπαδοὶ τῆς «θεωρίας τῆς ἐξελέξεως» βεβαίως δύνανται νὰ μὴ δώσωσι πίστιν εἰς αὐτά, ἐντούτοις εἶνε ἀληθῆ. Ὁ μόνος ὅστις δύναται νὰ μᾶς δώσῃ τὴν σχετικὴν λύσιν, εἶνε ὁ δημιουργός, ὅστις κατὰ τὴν στιγμήν τῆς θαυμαστῆς δημιουργίας Του ἔδωκε τὰ θαυμάσια αὐτὰ ἐνστικτὰ εἰς τὰ δημιουργήματά Του.

Ἐτερον μικρὸν πλάσμα, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει μίαν ἄλυτον ἀπορίαν εἰς τοὺς ὑλιστάς, εἶνε μία ὀρισμένη παραλλαγὴ σφηκῶν. ἥτις ἐκτελεῖ μερικὰς ἐπίσης ἀξιοθαυμάστους πράξεις, ὡς συνήθεις ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τῆς, ἐν τῇ καθημερινῇ τῆς ἐργασίᾳ χάριν τῶν ἀγεννῆτων ἀκόμη τέκτων τῆς. Ἡ σφήκη αὕτη κατασκευάζει τὸν οἶκόν της ὑπογίως, σκάπτο υ σα με πολλοὺς κόπους 3 ἢ 4 δωμάτια. Αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ, τὸ ἔργον τῆς εἶνε ἡράκλειον, ὅταν σκεφθῇ τις ὅτι τὸ χῶμα τῶν δωματίων ἐξάγεται κόκκος πρὸς κόκκον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἀπὸ μικρὰν καὶ μυστικὴν ἔξοδον. Ἡ τόσον στοργικὴ αὕτη μήτηρ γνωρίζει ὅτι ὁ μικροσκοπικὸς ἀπόγονός της, ὅταν ἐκκολληθῇ, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχῃ διὰ τὴν τροφήν του προμήθειαν, ἥτις δέον νὸ εἶνε ζωϊκὴ. Καθ' ὃν χρόνον λοιπὸν προετοιμάζει τὴν κατοικίαν διὰ τὰ μικρά της, αὕτη εἶνε καταδικασμένη ποτὲ νὰ μὴ ἴδῃ, δὲν λησμονῇ νὰ φροντίσῃ καὶ διὰ τὴν κατάλληλον τροφήν των, συνισταμένην ἀπὸ μίαν ἢ δύο παχείας καὶ χυμώδεις κάμπας.

Ὅταν τὰ ὑπόγεια δωμάτιά της εἶνε τελείως ἕτοιμα ἡ σφήκη ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ μίαν χειρουργικὴν πρᾶξιν, ἥτις ἀπαιτεῖ ἀκριβῆ γνώσιν ἀνατομίας, τὸ κατάλληλον χειρουργικὸν εργαλεῖον καὶ μεγάλην ἱκανότητα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεώς της αὐτῆς.

Ἡ κάμπια, διὰ νὰ κατορθωθῇ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τῶν νεογνῶν τῆς σφηκὸς εἶνε ἀνάγκη νὰ μένῃ τελείως ἀκίνητος διὰ νὰ παρυσείνῃ ἐντὸς τῶν δωματίων, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἐκκολληθῶν τὰ τέκνα τῆς σφηκῆς καὶ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς τροφή των,

Η ΕΚ ΚΛΗΙΑ ΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΝΕΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

† Μελέτιος, ἐλέω Θεοῦ, Πάπας καὶ Πατρι-
άρχης τῆς Μεγάλης Πόλεως Ἀλε-
ξανδρείας καὶ πάσης γῆς
Αἰγύπτου

Παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας εὐλογίαν
ἀπὸ Χριστοῦ γεννηθέντος.

Ἀναφέροντες σήμερον ἐν Ἐκκλησίᾳ πολ-
λῇ τὰς εὐχαριστηρίους καὶ ἰκετηρίους ἐντεύ-
ξεις πρὸς τὸν ἐν Οὐρανοῖς Πατέρα ἐπὶ τῇ εἰ-
σόδῳ εἰς τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος
Αὐτοῦ περιελάβομεν ἐν τῇ προσευχῇ ἅπαν τὸ
πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας δεηθέντες ὥπως ὁ
Δημιουργὸς τῶν αἰώνων καὶ ἔξουσιαστὴς τῶν
καιρῶν καὶ τῶν χρόνων, ὁ τὸν ἡλιον Αὐτοῦ ἀ-
νατέλλων ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέ-
χων ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους ἀναδείξῃ τὸν νέ-
ον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν πάροχον πάσης οὐ-
ρανίας εὐλογίας καὶ εἰς τὸ ἀτομικὸν καὶ εἰς
τὸν κοινὸν βίον διὰ τῆς χάριτος τοῦ διὰ τὴν
ἡμετέραν σωτηρίαν ἐν Βηθλεὲμ γεννηθέντος
καὶ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθέντος Σωτῆρος Χρι-
στοῦ.

Παρὰ τὸ αἶσθημα δὲ τῆς χαρᾶς ἥεις ἐ-
πλήρου τὴν καρδίαν ἡμῶν ἐκ τοῦ συμπυκνου-
μένου ἐν τῷ ναφ̄ ἐκκλησιάσματος οὐχὶ μικρὰν
ἐδοκιμάζομεν τὴν θλίψιν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅ-
τι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ποιμνίῳ, ἀδιάφορον ἂν
πολλοὶ ἢ ὀλίγοι, οἱ ἀφορμὴν διαστάσεως πρὸς
τὴν πνευματικὴν αὐτῶν Ἀρχὴν θεωρήσαντες
τὴν προσαρμογὴν τοῦ ἐορτολογίου τῆς Ἐκ-
κλησίας πρὸς τὸ ἐν τῇ κρατικῇ καὶ τῇ κοινωνι-
κῇ ζωῇ ὅλων τῶν πεπολιτισμένων Ἐθνῶν καὶ
τοῦ ἡμετέρου εἰσηγμένον ἡμερολόγιον. Ἡ ὑ-
πὲρ τῶν τέκνων τούτων τῆς Ἐκκλησίας προ-
σευχὴ ἡμῶν ὑπῆρξε τοσοῦτον μεῖζονος ἐντάσε-
ως καὶ κατανύξεως ὅσον μεῖζον ὀφείλεται
πρόνοια ὑπὸ τοῦ ποιμένου ὑπὲρ τῶν ἀποπλά-
νωμένων προβάτων τῆς ποιμένης αὐτοῦ.

Διότι βεβαίως εἶνε ἀποπλάνησις ἀπὸ τοῦ
γενεσίου πνεύματος τῆς Ἀγίας Ὁρθοδόξου
Ἐκκλησίας τὸ νὰ πιστεύσωσι τινες ὅτι ἐκτε-
λοῦσι καθήκον πίστεως, ἀποστατοῦντες ἀπὸ
τῶν πνευματικῶν αὐτῶν ἡγουμένων, τῶν τε-
ταγμένων ὡς φρουρῶν τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ
νὰ ὑποκαταστήσωσιν εἰς τὸ καθήκον τῆς νο-
μιμοφροσύνης τὰς ἀτομικὰς αὐτῶν γνώμας καὶ
ἀντιλήψεις. Διότι ἐὰν ὑπῆρχον ἐπὶ κεφαλῆς
τῶν παλαιοημερολογιτῶν ὀλίγοι ἔστω ἐξ ἐκεί-
νων οἵτινες ἔλαβον παρὰ τοῦ Χριστοῦ ἐξου-
σίαν νὰ ἦνε οἱ καθοδηγοὶ τῆς ὑποτακτικῆς

χωρὶς ὅμως κτὶ νὰ νεκρωθῇ, διότι τότε θὰ εἶνε ἀ-
κατάλληλος πρὸς βρωσιν. Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἶ-
νε ἀνάγκη ἡ κάμπια νὰ περιέλθῃ εἰς κατάστασιν πα-
ραλυσίας εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὸ πρῶτον κτύπημα, τῆς
σφηκός, ὅχι δὲ νὰ φονευθῇ. — Ἡ σφήξ λοιπὸν ἐ-
φορμᾷ κατὰ τῆς ἀνυπόπτου κάμπιας καὶ ἀμέσως ὡς
ἀστραπὴ ἐμπληγνύει τὴν λεπτὴν τῆς λόγχης καὶ δια-
περᾷ ἐν ὀρισμένον ἐκ τῶν 9 κοιλιακῶν γαγγλίων ἢ
νευρικῶν κέντρων τῆς, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται κατὰ
μῆκος τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων τοῦ θύματος.

Τὸ ἀνατομικὸν ἐνστικτὸν καὶ ἡ χειρουργικὴ ἱκα-
νότης τῆς σφηκός αὐτῆς μετ' ἧς διαπερᾷ τὰ μικρο-
σκοπικὰ αὐτὰ γάγγλια, κατόπιν τῶν ὁποίων κατορ-
θώνει νὰ καθιστᾷ ἀνίκανον τὸν ἀντίπαλόν τῆς μετὰ
πρῶτον κτύπημα. εἷς κατὰ πολλοὺς τρόπους ἕνα
ἀπὸ τὰ ἐκπληκτικώτερα φαινόμενα εἰς ὅλην τὴν φύ-
σιν.

Μὴ ἱκανοποιημένη μετὰ τὴν παράλυσιν τὴν ὁ-
ποῖαν, μετὰ τὸ πρῶτον κτύπημα, ἐπέφερε εἰς τὴν δυσ-
τυχή κάμπιαν, ἀγκιλῶνει καὶ τὰ ὑπόλοιπα 8 γάγ-
γλια, οὕτως ὥστε μόλις νὰ εἶνε ὁρατὴ ἡ ὑπαρξὶς τῆς
ζωῆς εἰς τὸ θῦμά τῆς.

Τὸ ζωντανὸν τοῦτο κρέας ὅπερ, ὡς προελέχθη θὰ
χορησιμοποιηθῇ ὡς πρώτη τροφὴ τῶν νεογνῶν τῆς
σφηκός, μεταφέρεται διὰ πολλῶν κόπων εἰς τὸν ὑ-
πόγειον οἶκόν τῆς, ὅπου θὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προο-
ρισμὸν τοῦ.

Τότε νέον μέρος ἀνεξήγητον καὶ θαυμαστῆς σο-
φίας, παρουσιάζει εἰς τὸν ἐρευνητὴν τὸ στοργικὸν αὐ-
τὸ ἔντομον.

Ὡς γνωστὸν, εἰς ὅλα τὰ ζῶα τὸ κέντρον, οὕτως
εἰπεῖν, τῆς ζωῆς τὸν εἶναι ὁ ἐγκέφαλος. Ἄν λοιπὸν
κατὰ τινὰ τρόπον προσβληθῇ τὸ κέντρον τοῦτο ἐ-
πέρχεται ἀμέσως ὁ θάνατος καὶ ἡ κατὰ συνέπειαν ἀ-
ποσύνθεσις τοῦ ὅλου σώματος. Τοῦτο φαίνεται εἶναι
τελείως γνωστὸν εἰς τὴν σφήκα, ἥτις μεριμνῶσα μετὰ
στοργὴν διὰ τὰ τέκνα τῆς, καίτοι δὲν θὰ τὰ ἴδῃ πο-
τέ, δὲν ἐναποθέτει τὰ ὠά τῆς ποτὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
τῆς κάμπιας, ὅπου εἶναι ὁ ἐγκέφαλος, ἀλλ' εἰς τὴν
οὐρὰν, οὕτως ὥστε ἐμφανιζομένων τῶν μικρῶν σφη-
κῶν, νὰ μὴ φάγωσι τὸν ἐγκέφαλον καὶ ἐπιφέρωσιν
προώρως τὸν θάνατόν τῆς, ὅπερ βεβαίως θὰ ἔχῃ
ὡς συνέπειαν καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν μὴ ἀρχούν-
τως ἀνεπτυγμένων νεογνῶν. Ἡ κάμπια αὕτη εἶναι
ἀρκετὴ νὰ θρέψῃ τὰς μικρὰς σφήκας μέχρις ὅτου κα-
ταστῶσιν ἱκαναὶ νὰ μεριμνῶσι μόναι διὰ τὴν τρο-
φὴν τῶν.

Τώρα ἐρωτῶμεν τοὺς κ. κ. ὑλιστάς καὶ Δαρβι-
νιστάς, εἶναι δυνατόν ποτὲ νὰ παραδεχθῶμεν, περὶ
τῶν θαυμαστῶν αὐτῶν δυνάμεων, ὅτι εἶναι ἀποτέ-
λεσμα κάποιας ἐξελικτικῆς προόδου; ἀλλὰ τότε θὰ ὑ-
πῆρξε ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ σφήξ αὕτη δὲν ἐγνωρίζε τίποτε
περὶ ἀνατεμίας ἢ χειρουργικῆς. Ἐὰν τοῦτο ἦτο ἀ-
ληθὲς τί θὰ ἔκαμνε αὕτη, ὅταν θὰ ἦτο ὑποχρεωμένη
νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὰ τέκνα, ἅτινα δὲν θὰ ἤξιοῦτο νὰ
ἴδῃ διὰ τὰ περιθάλψῃ; Ἀν ὑπάρχει εἰμὴ μία μό-
νον ἀπάντησις. Ἡ σφήξ ἤθελε φονευθῇ καὶ οὕτω
σήμερον δὲν θὰ ὑπῆρχον τόσαι οἰκογένειαι καὶ εἰδῇ
σφηκῶν.

Εἴμεθα λοιπὸν ἠναγκασμένοι νὰ παραδεχθῶμεν
ὅτι ἡ πρώτη σφήξ εἶχε γνώσεις περὶ ἀνατομίας
καὶ χειρουργικῆς ὥσας καὶ αἱ νεώτεραί τῆς, τὰς ὁποί-
ας τῆς παρεχώρησεν ὁ Πάνσοφος Δημιουργὸς τῆς.

Μ. Σ.

Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ

ζωῆς, Πατριάρχαι δηλ. καὶ Μηλῖται καὶ Ἐπίσκοποι ὡς Διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων, πρὸς οὓς ὁ Χριστὸς εἶπε τὸ: «Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ», τὸ τε θὰ ὑπῆρχε βάσις δικαιολογοῦσα τὰς ἀποστασίας καὶ τὰ σχίσματα. Σήμερον ὅμως ἐλλείπει παντάπασι εὐλογος δικαιολογία. Διότι ἐνθ' ὅκτῳ Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Σύνοδοι Ἀρχιερέων ὁμοφώνως ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τοῦ νέου ἡμερολογίου, ὃχι μόνον οὐδεμία Σύνοδος δὲν κατεδίκασεν αὐτὸ ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς ἐπὶ μέρους Ἀρχιερεὺς εὐρέθη νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῇ τῶν παλαιοημερολογιτῶν, παρουσιάζονται δὲ ὡς ἀρχηγοὶ αὐτῶν ἄνθρωποι λαϊκοὶ κατὰ μὲν τὰλλα ἴσως ἄξιοι τιμῆς, μὴ δικαιούμενοι ὅμως νὰ προΐστανται θρησκευτικῶν ὁμάδων ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, ἐν ἣ δὲν νοεῖται θρησκευτικὸς βίος χωρὶς πνευματικὸν κανονικὸν σύνδεσμον πρὸς τὸ τοῦ Ἐπισκόπου ἀξίωμα.

Ἐὰν δέ τις εἴπῃ: ἰδοὺ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ὃς δεῖξῃ καὶ ποῦ καὶ πότε ὁ Πατριάρχης τῆς Ἀγίας πόλεως ἐκάλεσε τὰ τέκνα τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν νὰ ἀποχωρίζωντα τῶν κανονικῶν αὐτῶν Ποιμένων διὰ τὸ ἡμερολόγιον. Δὲν θὰ δυνηθῇ ὅμως, ἐνθ' ἡμεῖς παραπέμπομεν αὐτὸν εἰς τὰ καθημερινὰ γράμματα τοῦ Πατριάρχου τῆς Ἀγίας Πόλεως πρὸς τοὺς Πατριάρχας καὶ Ἀρχιεπισκόπους τὰ διατρανοῦντα τὸν διακρατούμενον θείᾳ χάριτι κανονικὸν σύνδεσμον μετὰ τῶν Ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν τῶν ἀσπασαμένων τὸ νέον ἡμερολόγιον καὶ διὰ καὶ πρὸς τὸ σημερινὸν αὐτοῦ τηλεγράφημα δι' οὗ συγκαίρων ἡμῖν ἐπὶ τῇ νῦν ἔτει, εὐχεται αὐτὸ εὐλογημένον παρὰ Κυρίου. Δὲν γράφομεν ταῦτα διὰ τοὺς μὴ θέλοντας νὰ πεισθῶσιν οὐδὲ δι' ὧν γράφομεν κατασκευάζομεν ἀποδείξεις ὑπὲρ τοῦ νέου ἡμερολογίου. Ὅ,τι διὰ τούτων σκοποῦμεν εἶνε νὰ δώσωμεν μὲν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἀγαθοὺς τῇ προαιρέσει νὰ ἀνακτήσωσι τὴν ἡρεμίαν τῆς συνειδήσεως κατόπιν τοῦ φόβου μήπως πρόκειται περὶ παρεκκλίσεως ἀπὸ τῶν βάσεων τῆς Ὁρθοδοξίας, ἣν δικαίως ζηλοτύπως ὡς θησαυρὸν πολυτίμου διαφυλάττουσιν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, νὰ βεβαιώσωμεν δὲ πάντας ὅτι ἐξακολουθοῦμεν ἔχοντες ἀνεφγμένην τὴν πατρικὴν ἡμῶν καρδίαν πρὸς πάντα τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας, χωρὶς ὀργὴν ἢ ἀγανάκτησιν οὐδὲ κατὰ τῶν εἰς παρεκτροπὰς ὑποπεσόντων, ἀδιαλείπτως ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν αὐτῶν τὸν Θεὸν ἐπικαλούμενοι.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ 1ῃ Ἰανουαρίου 1929

† Ὁ Ἀλεξανδρείας ΜΕΛΕΤΙΟΣ
ἐυχέτης πάντων ὑμῶν

Ἡ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΦΡΟΥΜΕΝΤΙΟΥ ΕΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑ

Ὡς ἀνήγγειλεν ἤδη ὁ «Πάνταινος» ἐπανηγυρίσθη μεγαλοπρεπῶς ἐν Ἀδδῖς Ἀβέβα ἡ ἐπέτειος τῆς μνήμης τοῦ Ἀγίου Φρουμεντίου. Παραθέτομεν δ' ἐν ταῦτα λεπτομερῇ ἀνταπόκρισιν ἐξ ἧς διαφαίνονται ἀξιόλογοι οἱ ἰδιαίτοντες χαρακτηρισμοὶ τῆς πανηγύρεως ταύτης.

Οἱ βασιλεῖς τῆς Αἰθιοπίας προσκληθέντες ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου ἐδήλωσαν διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Βεταλὴν Γκέτα Χέρονι, τὴν προτεραίαν τῆς πανηγύρεως, τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῶν ὅπως συμμετάσχῃ τῆς πανηγύρεως. Ὁ ἔσω χώρος τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Φρουμεντίου καὶ ὁ ἔξω περίβολος εἶχον περιβληθῇ πᾶσαν δυνατὴν μεγαλοπρέπειαν ἐπιστροφῆς καὶ διακοσμῆσεως. Φοῖνικες, ἄνθη, τάπητες ἐξέδραν κυανόλευκοι καὶ τρίχρωμοι ταινίαι καὶ σημαῖαι, τὰ πάντα συνέβαλαν εἰς εὐπρεπὴ ὑποδοχὴν τῶν Βασιλέων καὶ τῶν προσκεκλημένων μεγιστάνων τῆς Αἰθιοπίας. Στρατῆς, χωροφύλακες καὶ ἀστυφύλακες μετὰ τὰς ποικίλας αὐτῶν περιβολὰς ἐγκαίρως εἶχον προσέλθει τὴν πρωτὴν τῆς Κυριακῆς διὰ νὰ ἀποδώσῃ τιμὰς εἰς τοὺς προσερχομένους Βασιλεῖς. Ὁμιλος κορασιδῶν λευχειμονουσῶν, ὅστις ἐμελλε νὰ δορυφορήσῃ τὴν Βασιλικὴν ἐξέδραν ἔσπευσε νὰ καταλάβῃ τὰς θέσεις αὐτοῦ. Ἄλλος δ' ὁμιλος νέων προγυμνασθεὶς εἰς τὰ κυριώτερα ἐκκλησιαστικά τῆς θείας λειτουργίας ἕσματα, ἐφιλοτημήθη νὰ συμβάλῃ ὅσον τὸ δυνατόν εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς πανηγύρεως.

Ἡ Θεία Λειτουργία ἄρχεται τὴν 8ην ὥραν. Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐνδύεται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, ὁ κληρὸς ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ Ἀρχιμ. Γρηγορίου ἱερατεύοντος ἐν Ἀδδῖς—Ἀβέβα καὶ τοῦ Ἀρχιμ. Διοδώρου ἱερατεύοντος ἐν Δίρε—Δάουνα ἐπιτηδὲς προσελθόντος τοῦ Διακόνου Ἰωάννου ἀκολουθίου τοῦ Μητροπολίτου καὶ ἐνὸς ἀγνώστου περιβληθέντος στολὴν ὑποδιακόνου. Περὶ ὥραν 9 1/2 εἶχε κατακλυσθῇ ὁ ναὸς ἀπὸ πανηγυριστῶν. Ὁ γυναικωνίτης ὑπερπλήρης. Ὁ ἐξωτερικὸς περίβολος ἔβριθε κόσμον ἑορταστῶν. Ἡ ἡμέρα ἱστορικὴ δὲν εἶδε παρομοίαν ὁ ναὸς οὐδὲ ἡ Κοινότης. Εἶνε ἡ ὥρα τῆς ἀφίξεως τῶν Βασιλέων. Τινὲς τῶν Ὑπουργῶν εἶχον προσέλθει ἐνωρίτερον. Ἀλλαγαί καὶ λαχαὶ ἀκούονται πανταχόθεν ὁ στρατὸς ὁ ἀκολουθῶν τοὺς Βασιλεῖς ἰστάται πρὸ τῶν προφυλαίων τοῦ Ναοῦ πρώτη κατέρχεται ἡ Ἀυτοκράτειρα ἐκ τοῦ αὐτοκινήτου τῆς δορυφορεῖται ὑπὸ τῶν ὑπασπιστῶν τῆς περιβαλλόντων τὴν αὐτοκρατορικὴν μεγαλοπρέπειαν κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου. Παρακολουθεῖ τὴν Ἀυτοκράτειραν μία τῶν πριγκηπισσῶν. Εἶνε ἡ κόρη τοῦ Dedjan Birrou.

Ἡρεμὸς καὶ σοβαρὰ προχωρεῖ ἡ Ἀυτοκράτειρα πρὸς τὴν εἴσοδον τοῦ Ναοῦ κακαλυμμένη, τῷ πέλλῳ, ἀκολουθεῖ καὶ ὁ λαοφιλὴς Νεγκούς Τάφαρι μετὰ τὸ ἐπιτελεῖόν του. Χαρωπὸν μεῖδιμα ἐπὶ τῶν χειλέων του πρὸς τὸν Μητροπολίτην καὶ τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον ἐπιβεβειώνας τοὺς ἄλλοτε ἐπισήμως πρὸς τὸν Μητροπολίτην καὶ εἰς ἄλλας εὐκαιρίας πολυτίμους λόγους, τοῦ ὅτι «οὐδεὶς δύναται νὰ διαφραβηθῇ τοὺς ἱεροὺς δεσμούς, οἱ ὅποιοι συνέδεσαν Ἕλληνας καὶ Αἰθίопας».

Εἰσέρχονται οἱ Βασιλεῖς εἰς τὸν Ναὸν ἀκολουθούμενοι ὑπὸ τῆς χορείας τῶν μεγιστάνων καὶ Ὑπουργῶν. Προσῆλθεν ὁ Ρᾶς Κάσσα, ἐρευνητὴς τοῦ

παρελθόντος τῶν Ἐκκλησιῶν Ἑλληνικῆς καὶ Αἰθιοπικῆς, οἱ Ὑπουργοὶ Ἐξωτερικῶν, Ἐσωτερικῶν, Ἐμπορίου, Οἰκονομικῶν, Στρατιωτικῶν, Ταχυδρομείων καὶ Τηλεφώνων, Δικαιοσύνης, Παιδείας, Γεωργίας, Δημοσίων ἔργων, ὁ Ἀρχιεραρχία τοῦ Κράτους, ὁ Φρούραρχος καὶ Διοικητής, ὁ Δήμαρχος, ὁ Διοικητής Χαράρ, ὁ Πρόεδρος τῶν Δικαστηρίων, ὁ Διευθυντής τῆς Σχολῆς Μενέλκι, πολλοὶ τῶν Διευθυντῶν καὶ Τμηματαρχῶν τῶν Ὑπουργείων, τῶν Τελωνείων, τοῦ Ἐλέγχου, οἱ Ἀρχηγοὶ τῆς Στρατιωτικῆς Αὐλῆς ἱμφοτέρων τῶν Βασιλέων, ὁ Διευθυντής τοῦ ἰδιαιτέρου Γραφείου τοῦ Νεγκούς· ἐκ δὲ τῶν κληρικῶν ὁ Νεβραῶδ Ἀδμάσσου ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν Ἐτσεγιῆ ἐρχόμενος καὶ ὁ ἡγούμενος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Μαλάκ Γκεννάτ Οὐόλδε Χάννα καὶ ἄλλοι πολλοί.

Οἱ Βασιλεῖς ἀνέρχονται εἰς τὴν ἐξέδραν. Ἐπ' αὐτῆς εἶχον τοποθετηθῆ δύο ἀνάκλιτρα πολυτελῆ μεθυσία προσκεφάλαια ὡς ὑποπόδιον. Ἡ ἐξέδρα εἶχε στηθῆ ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ Ναοῦ ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Θρόνου. Δεξιὰ κἀθηται ἡ Αὐτοκρατορία ἀριστερὰ ὁ Νεγκούς.

Ἐκατέρωθεν αὐτῶν ὄρθιοι ἴστανται εὐσταλεῖς ὑπασισταί. Ἐπὶ ἀνάκλιτρον χαμηλότερον τῆς ἐξέδρας κἀθηται δεξιῶθεν τῆς Αὐτοκρατορίας ἡ συνοδεύουσα αὐτὴν Πριγκίπισσα καὶ ἀριστερόθεν τοῦ Νεγκούς ὁ Ράς Κάσα. Οἱ Ὑπουργοὶ ἴστανται ἐν τοῖς στασιδαίοις, οἱ δὲ λοιποὶ παροκολουθοῦν τὴν λειτουργίαν ὄρθιοι.

Συνέπεσεν ἡ ἀφίξις τῶν Βασιλέων καθ' ἣν ὥραν ἐψόλλετο τὸ «Ἅγιος ὁ Θεός» τοῦ Βήματος καὶ ἔμελλεν ὁ Ἀρχιερεὺς νὰ ἐκφωνήσῃ «Κύριε Κύριε ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε». . . Τὸ πρῶτον ἐξεφωνήθη ἑλληνιστὶ τὸ δὲ δεῦτερον καὶ τρίτον Αἰθιοπιστὶ Ἀσυνκράτητον τὸ αἰθιοπικὸν ἐκκλησίασμα ἐπὶ τῷ ἀκούσματι αἰθιοπικῶν ἐκφωνήσεων ὑπὸ τοῦ Λειτουργοῦ Ἀρχιερέως. Ἡ ἐκκληξίς πάντων ἦτο ζωγραφιστή.

Ὁ Νεγκούς στρέφεται πρὸς τὸν παρακαθήμενον Ράς Κάσα καὶ μεδιῶν διελέχθη πρὸς αὐτόν. Ἡ προσοχὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον πάντων ζωηρότερα κατέστησαν. Ἡ λειτουργία προχωρεῖ καὶ ἡ περιέργεια τοῦ Αἰθιοπικοῦ ἐκκλησιασμοῦ ἐπὶ τοῦ τελετουργικοῦ τύπου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπιτείνεται. Ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου οἱ Βασιλεῖς ἴστανται ὄρθιοι. Ἐπικολούθησαν πολλὰ ἄλλα ἐκφωνήσεις ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως αἰθιοπιστὶ, ἐν αἷς καὶ τὸ μνημόσυνον τοῦ Πατριάρχου. Ἠγέρθησαν ἐπίσης οἱ Βασιλεῖς καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τῶν Ἀγίων. Ὁ Μητροπολίτης ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης μνημονεύει τὴν Αὐτοκρατορίαν καὶ τὸν Νεγκούς ὀνομαστὶ καὶ γενικῶς τὴν Βασιλικὴν οἰκογένειαν, τὸ Παλάτιον καὶ τὸ στρατόπεδον ἐν δὲ τοῖς κεκοιμημένοις μνημονεύει

τὸν προσφάτως πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντα Πατριάρχην Ἀντιοχείας αἰδιδίμον Γρηγόριον. Μετὰ τὸ «Κοινωνικόν» ὁ Μητροπολίτης κρατῶν τὴν ποιμαντορικὴν ράβδον καὶ φέρων τὴν μίτραν, μετὰ παλλούσης ἐκ συγκινήσεως φωνῆς ἔξηρε τὸ ἔργον τοῦ Μ. Φρουμενίου ἐν Αἰθιοπία ὡς πρώτου Ἑλλήνου Ἱεράρχου, ἀντιπροσώπου τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Ὁ λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀξώμης μετεφράζετο κατὰ περικοπὰς αἰθιοπιστὶ συνεκράτητος δὲ ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Α. Α. Μ. Μ. καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ αἰθιοπικοῦ ἐκκλησιασμοῦ.

Ὁ Μητροπολίτης εἶχεν ἀναθέσει εἰς τινὰ τῆς τελεταρχικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς ὃν παρέδωκε δεσμίδα τῶν αἰθιοπικῶν ἀντιτύπων τοῦ λόγου, νὰ διανείμῃ τὸν λόγον μετὰ τὴν ἐκφωνήσιν. Ἀλλ' οὗτος παραδόξως πως βιασθεὶς ἤρχισε τὴν διανομὴν πρὶν ἢ τελειώσῃ ἡ ἐκφωνήσις. Ἡ στιγμὴ ἐκείνη ἦτο ἀπερίγραπτος. Χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμός κατέλαβε πάντας, τὰ δάκρυα ἔρρεον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς πολλῶν ἑλλήνων. Οἱ Αἰθίοπες διήρπαζον τὸν λόγον. Αἱ ἐκκλησιαζόμεναι κυρίαι ἔσχαλλον ἀπὸ περιέργειας. Τὸ θέαμα συγκινητικόν. Γέροντες παλαίμαχοι στρατηγοὶ καὶ Ὑπουργοὶ ἀπλήστως ἀνεγίνωσκον τὸν λόγον μειδιῶντες καὶ χαίροντες ἐσχολίαζον αὐτὸν σειρὰν πρὸς σειράν. Δὲν ἀπέκρυπτε τὴν συγκίνησιν τοῦ οὐδὲ αὐτὸς ὁ Νεγκούς. Προέδωκαν αὐτὸν λαθραῖα δάκρυα τὰ ὁποῖα ἀπέμαζεν ἀστραπιαίως. Διὰ τὸν Μητροπολίτην ἀγορεύοντα τὸ θέμα ἐνέπνεε θόρυβος καὶ πεποίθησιν ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἐνισχύεται καὶ ὁ λόγος καθίσταται ζωηρότερος. Ἡ ἐν τῷ ἐπιλόγῳ ἔξαρσις ἐπροξένησε γενικὴν αἰσθήσιν, πρὸ παντὸς δὲ ἡ ἀποστροφὴ ἐν τῷ τέλει πρὸς τὸν Ἅγιον Φρουμέντιον. Εὐάρεστος τοῖς πᾶσιν ὁ λόγος τοῦ Μητροπολίτου ἠκούσθη καὶ ἀνεγνώσθη καὶ ἐσχολιάσθη ζωηρότατα. Ἦτο μία ἐκπληξίς εἰς τὸ Ἐκκλησίασμα ἡ πρόνοια τοῦ Μητροπολίτου περὶ ἐκτυπώσεως καὶ διανομῆς τοῦ λόγου ἐπ' Ἐκκλησίας Αἰθιοπιστὶ.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας διεξάγεται ἐν ἄκρῃ σεμνότητι καὶ ἱεροπρεπείᾳ ἡ ἐπίδοσις τῶν εἰς τοὺς Βασιλεῖς ἀπονεμηθέντων ὑπὸ τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Σταυρῶν τοῦ Τάγματος τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀξώμης ἐπιδίδων τοὺς Σταυροὺς τοὺς πρὸς τὰς Α. Α. Μ. Μ. τοὺς βασιλεῖς τῆς Αἰθιοπίας προσεφώνησε τοὺς οὕτω:

Μεγαλειότατοι Ἄνακτες,

Δὲν δύναται τὰ χεῖρά μου νὰ ἐκφράσωσιν ἣν αἰσθάνεται ἡ καρδίᾳ μου χαρὰν. Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ τιμῇ ἧς ἀξιοῦμαι σήμερον, ὡς Μητροπολίτης τῶν ἐν Αἰθιοπία Ἑλληνορθοδόξων καὶ ἀντιπροσώπος τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. κ. Μελετίου νὰ ὑποδεχῶ τὰς Ὑμ. Σεπτὰς Μεγαλειότητας ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ναῷ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ. κ.

Συνδρομητάς μας

Ἡ «ΝΕΑ ΖΩΗ» διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ καλύτερα τὸν σκοπὸν τῆς πράξει τοῦλάχιστον νὰ διπλασιάσῃ τοὺς συνδρομητάς της.

Ποιὸς ἀπὸ ὑμᾶς δὲν θὰ μπορούσε νὰ ἐγγράψῃ ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΕΝΑ ΜΟΝΟΝ νέον συνδρομητὴν;

Πόσοι δὲν ἔχουν ἀνάγκην νὰ μάθουν τὸ σὸν ὠφέλιμα πράγματα ποῦ γράφει ἡ «ΝΕΑ ΖΩΗ» καὶ ὅμως δὲν τοὺς συνέστησε κανεὶς ταύτην.

Συστήσατέ την εἰς αὐτοὺς

ΕΓΓΡΑΨΑΤΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΜΑΣ ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΕΝΑ ΜΟΝΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΝ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΣΑΣ.

Εὐλογημένοι οἱ ἐρχόμενοι ἐν ὀνόματι Κυρίου!

Ἔτι δὲ μεῖζων ἢ χαρὰ μου ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ εὐκαιρίᾳ νὰ διαλαλήσω δημοσίᾳ σήμερον ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἰσαποστόλου τῆς Αἰθιοπίας τοῦ Μ. Φρουμεντίου, τοῦ θεμελιωτοῦ τῶν σχέσεων Ἑλλήνων καὶ Αἰθιόπων, τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἀγίας καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας ἐπὶ τῇ ὑψηλῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ ἀδελφικῇ συμποθείᾳ [ὡν κατὰ τὴν ἀσχαίαν παράδοσιν τῶν ἐνδόξων Ὑμῶν προγόνων καὶ ἐπὶ τῶν εὐκλειῶν ἡμερῶν Ὑμῶν ἐξακολουθοῦσιν ἀπολαύοντες οἱ ἀνὰ τὴν Αἰθιοπίαν Ἕλληνες καὶ ὡς λῶς καὶ ὡς Ἐκκλησία.

Ἀπὸ τοιαύτης δ' εὐγνωμοσύνης ἀγόμενος καὶ εἰς ἐνδειξὴν Ἀποστολικῆς εὐλογίας προθύμως ἔσχε ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. κ. Μελέτιος ν' ἀπονείμῃ Ὑμῖν τὸν Σταυρὸν τοῦ Τάγματος τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

Εἶμαι δὲ τὰ μάλιστα εὐτυχὴς ἐπιδίδων ταῖς Ὑμ. Μεγαλειότησι κατὰ τὴν εὐλογημένην ταύτην ἡμέραν ἐν μέσῳ τοῦ πανηγυρίζοντος καὶ εὐγνωμονούντος Λαοῦ τοὺς Χρυσοὺς Σταυροὺς καὶ τὰ Διπλώματα τοῦ Τάγματος τούτου.

Εὐλογῆσαι Κύριος τὰς ἡμέρας Ὑμῶν
Κατευθύναι Κύριος τὰ διαβήματα Ὑμῶν
Σώζοι Κύριος τὸν Λαόν Ὑμῶν.

Μετά τὴν αἰθιοπιστὴν ἀνάγνωσιν τῆς μεταφράσεως τῆς προσφωνήσεως προχωρεῖ ὁ Μητροπολίτης καὶ ἐπιδίδει εἰς τὴν Αὐτοκρατείαν πρῶτον καὶ εἰτα εἰς τὸν Νεγκούς τὸν Σταυρὸν καὶ τὸ Δίπλωμα. ὁ δὲ δορυφορῶν τοῦ Βασιλεῖς χορὸς τῶν λενχειμονουσῶν κορασίδων ἤρχισε νὰ περιρραίνῃ τὰς Βασιλικὰς κορυφὰς μὲ ρόδα, μεθ' ὃ ἐπάγη ἀρμονικώτατα ὁ παλυνχορυσμὸς τῶν Βασιλέων. Ψαλλομένου δὲ τοῦ «εἰς

πολλὰ ἔτη» ὁ Μητροπολίτης ἐπηυλόγησε διὰ τοῦ Σταυροῦ τρεῖς ἑκάτερον τῶν Βασιλέων οἱ ὅποιοι ἠσπασθήσαν τὸν Σταυρὸν, τὸ δὲ πλῆθος ἐξεργάγῃ εἰς ζητωκραυγὰς, ὑπὲρ τῆς Αὐτοκρατείας, τοῦ Νεγκούς, τοῦ Αἰθιοπικοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ. Μὲ τοιοῦτον ἐνθουσιασμὸν ἔληξεν ἡ πανήγυρις τοῦ Ἀγίου Φρουμεντίου. Ἐκ τῶν μεγιστάνων τις προσῆλθε πρὸς τὸν Μητροπολίτην καὶ συνεχάρη αὐτὸν διὰ τὴν ἑξαίρετον ἐπιτυχίαν τῆς ἡμέρας, «Προσηγγίσατε τοὺς δύο λῶς, τὸν Αἰθιοπικὸν καὶ Ἑλληνικόν, Σεβασμιώτατε» λέγει, πρὸς τὸν Μητροπολίτην. Δὲν προσήγγισα ἀλλὰ ἔφερα εἰς ἀναγνώρισιν. Ἰξέννοι προσεγγίζουσιν, οἱ ἀδελφοὶ ἀλληλογνωρίζονται, Ἐξοχώτατε» ἀπήντησεν ὁ Μητροπολίτης, «Ἕλληνες καὶ Αἰθίοπες εἶνε ἀδελφοί, ἀλλ' οἱ αἰῶνες ἔκαμαν νὰ λησμονήσωμεν ἀλλήλους καὶ ἤδη ἐπαναβλεπόμεθα καὶ ἀναγνωρίζεμεθα. Εὐχαριστοῦμεν, λέγει ἄλλος, διότι μᾶς ἐδιδάξατε τὴν ἱστορίαν μας».

Ἐκ τοῦ «Πανταίνου» Ἀλεξανδρείας

ΣΚΕΨΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 1929

Ἐκατομύρια ἀνθρώπων εἰσῆλθον μετ' ἐμοῦ εἰς τὸν νέον κύκλον τῶν ὥρων, τῶν μηνῶν τοῦ νέου σωτηρίου ἐνιαυτοῦ, καὶ μυριάδες ἐξ αὐτῶν δὲν θὰ ἴδωσι τὸ τέλος τοῦ ἀρξαμένου ἔτους. Ἴσως κἀγὼ ὁ γράφων ἐν τῷ μέσῳ τῆς πορείας αὐτοῦ κληθῶ ἀπὸ τῆς ἐπιγείου ταύτης πολυμόχθου καὶ βαρυτλήτου διατριβῆς. Ὁ ἀνέκφρευκτος καὶ ἀναπόδραστος ἐκείνος ἐνιαυτός, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ ἀποθάνω θέλει ποτὲ φθάσει τίς δὲ οἶδεν ἂν τὸ παρὸν δὲν εἶνε τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς ζωῆς μου;... Οἱ τάφοι τοῦ παρελθόντος ἔτους πόσων ἀδελφῶν μου τὴν κόριν δὲν καλύπτουσιν;...;

Ἐκαστος σήμερον διανοεῖται διὰ τὸ ἀρξάμενος ἔτος νέα ἐπιχειρήματα. Ἐκαστος σχεδιάζει περὶ τῶν οἰκιακῶν αὐτοῦ πραγμάτων καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ κομματικῶν αὐτοῦ ἔργων νέα σχέδια. Ἐκαστος σχηματίζει περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν κατὰ τὸ εἰσερχόμενον ἔτος πράξεων αὐτοῦ νέας ἐλπίδας. Σπανίως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ὁ σταχασμὸς τοῦ θεοπλάστου λογικοῦ ἀνθρώπου προσηλοῦται εἰς τὸ μέλλον ζωηρότερον, ἢ ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τοῦ ἔτους.

Καὶ τί; Ἐὰν τοῦ παρόντος ἔτους ἐπιτύχῃς μὲν τοῦ ἐπιποθήτου σκοποῦ; πρὸς τὸν ὁποῖον σπουδάζεις καὶ πληρωθῇ ὁ ἐν-

δόμυχος, ὁ διάθερμος, ὁ διακαῆς καὶ μυστικός τῆς καρδιάς σου πόθος. ὃν οὐδεὶς ἴσως ἐκτός σου καὶ τοῦ παγγνώστου καὶ πανεπιστήμονος Θεοῦ γινώσκει, σὲ καταλάβῃ δὲ ὁ ἀναπόφευκτος σωματικός θάνατος, τί θὰ γίνῃ ἡ εὐδαιμονία σου, ἡ εὐκλῆρῖα καὶ εὐτυχία σου, τὴν ὁποίαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη μετ' ἀνυστάκτου καὶ ἀκοιμήτου πόθου ἐπεδείκνυες;

Διὰ τοῦτο, ὡς Φιλόσοφος καὶ Σοφὸς "Ἕλλην, καὶ δὴ Χριστιανὸς Ὁρθόδοξος ἀπόβλεπον πρὸς τὸ τέλος τῶν πραγμάτων ἀπερ' ἐπιχειρεῖς. Μὴ ἀναπαύεσαι πλαστουργήσας κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ νέου ἔτους νέας ἐπιθυμίας. Σκέψθητ. περὶ τῆς ἐσωτερικῆς σου ζωῆς καὶ περὶ τῆς γνησίας, ἀληθοῦς καὶ διαρκοῦς εὐτυχίας καὶ εὐδαιμονίας σου, ἥτις μόνον ἐκ τῆς ἀρετῆς τῆς ἀθανάτου πνευματικῆς ψυχῆς ἐκπηγάξει. Ὁ ἀληθὴς καὶ γνήσιος ὀρθόδοξος Χριστιανὸς εἰς τὸ νέον εἰσερχόμενον ἔτος ὀφείλει νὰ σχεδιάσῃ προνοητικὰ βουλευμάτα. διότι οὔτε χρυσὸς, οὔτε ἀθέμητοι καὶ ἀναγνοὶ ἀπολαύσεις, οὔτε πορφύρα, οὔτε πλοῦτος, οὔτε φθιρόμενα τερπνὰ τοῦ ἀπατεῶνος τούτου ρέοντος κόσμου, οὔτε μεγαλεῖον, παράγουνσι τοσοῦτο καθαρὰν εὐδαιμονίαν, ὅσην ἡ ἀληθὴς τοῦ Σωτῆρος καὶ Θεοῦ ἡμῶν Χριστοῦ θρησκεία παρέχει. Ἰδὲ, ὁ πλοῦσιος θρηνεῖ ἐντός τῶν καλιμαρμάρων ἀνακτόρων αὐτοῦ καὶ ὁ ἰσχυρὸς καὶ δυνατὸς ἀπελπίζεται ἐπὶ τοῦ χρυσοποικίλου θρόνου αὐτοῦ. Ἡ φθισύμβροτος καὶ σιδηροβρῆς λύπη καὶ αἱ ραθυμοτόκοι καὶ συνειδησικτόνοι φροντίδες προετοιμάζουνσι τῷ Βασιλεῖ τῷ Τυράννῳ Δικτάτορι καὶ Ἦγε μόνι κοίτην πλήρη ἀκανθῶν. Πάντες οὗτοι κέκτῃνται πλειότεραν ἢ ὅσην σὺ φίλε ἀναγνώστα, διὰ σεαυτὸν ἐπιθυμεῖς γῆϊνὴν λαμπρότητα καὶ αἴγλην καὶ ὅμως ἔχουσιν ὀλιγωτέραν εὐδαιμονίαν καὶ ἀπόλαυσιν. Ἐν σοὶ κεῖται νὰ καταστῇς εὐδαίμων καὶ εὐτυχὴς ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ. Ἀλλὰ τίνα σχέδια ἐσχέδιασας πρὸς κατόρθωσιν καὶ ἐπίτευξιν τῆς εὐδαιμονίας σου ταύτης; Ποῖαν πρόνοιαν ἔλαβες ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἔτους ὡς χριστιανὸς—καὶ μάλιστα Ὁρθόδοξος—ὅπως ἐπιτύχῃς τὸ ἄκρον τοῦ βίου ἀγαθόν, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ γένῃσαι εὐτυχέστερος τοῦ Μονάρχου, τοῦ Βασιλέως τοῦ Δικτάτορος Τυράννου καὶ μακαριότερος τοῦ πλουσιωτάτου καὶ πολυεκατομυριούχου τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων.

Ἐπετράπη εἰς σὲ νὰ ἴδῃς τὴν ἀρχὴν

ΕΓΓΡΑΦΗΤΕ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

Καὶ συστήνετε πάντοτε εἰς τοὺς

φίλους σας τὸ περιοδικόν

«ΝΕΑ ΖΩΗ»

τοῦ νέου ἔτους. Τίς ὁμως, γνωρίζει ἂν θὰ ζήσῃς μετὰ τῶν φίλων σου καὶ πολυαγαπημένων σου οἰκείων μέχρι τοῦ τέλους τοῦ παρόντος ἔτους. Ἀρχεσαι ἄραγε τῶν πρώτων ὥρῶν τοῦ νέου τούτου χρονικοῦ διαστήματος τῆς ἐπιγείου ἐπικλήρου καὶ πολυστόνου ζωῆς σου μετὰ παιδικῆς καὶ καθαρᾶς καρδίας;

Παρίστασε νῦν ἐν τῷ νέῳ ἔτει νενεοιργημένος καὶ κρείττων ἀνθρώπος, δυνάμενος νὰ ἔχει ἀξίωσιν εἰς ἀπόλαυσιν τῆς ἄκρας, τῶν ἀδιαφθόρων καὶ ἀειζῶν ψυχῶν, εὐδαιμονίας τὴν ὁποίαν δίδωσιν ἡμῖν ὁ παντοεργὸς καὶ πάνταρχος Ἰησοῦς ὁ Ἀληθὴς Θεὸς ἡμῶν, ἐκ τοῦ πλήθους τῆς παναπείρου καὶ ὑπεραφράστου μεγαλωσύνης Αὐτοῦ;

Ἐκ Σεββίων

Δρ. Ε. Α. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
(Ἱατρός.)

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά,

Εἶμαι τακτικὸς ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ «Νέα Ζωή», σὰς συγχαίρω διὰ τὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον ἀνελάβετε, διότι μόνος σεῖς μέσα εἰς τὴν γενικὴν σαπίλα καὶ διαφθορὰν εἴχετε τὸ θάρρος νὰ ὑψώσῃτε τὴν φωνήν σας, καὶ νὰ ζητήσῃτε τὴν ἀφύπνισιν τοῦ κοιμωμένου δυστυχοῦς λαοῦ.

Τὸ θάρρος σας καὶ κυρίως ἡ ὑφ' ὧν τηρουμένη στάσις πρὸς φανέρωσιν τῆς ἀληθείας, μετὰ παροτρύνουν νὰ σὰς κάμω ἐρώτησιν τινα πιστεύω δὲ νὰ τύχῃ ἀπαντήσεως.

Εἶναι καιρὸς τώρα ὅπου ἀναγινώσκω καὶ εἰς τὸ ὑμέτερον περιοδικόν καὶ εἰς ἄλλα, πολλάκις δὲ καὶ

εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον ἄρθρα ἐξιστοροῦντα τὴν ἀθλιότητα τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, καὶ ὅτι ἡ κατὰ πτωσις τοῦ θεησκευτικοῦ συναισθήματος παρὰ τῷ λαῷ ἀφορμὴν ἔχει τὴν οἰκονομικὴν καχεξίαν τοῦ ἐφημερίου, ὅστις ἠναγκασμένος, νὰ παλαίῃ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πρὸς συντήρησιν τοῦ οἴκου, τον παραλείπει τὴν τ' ἐν μὲν τικὴν ποδηγέτησιν τοῦ λαοῦ.

Ἐγὼ ὁμῶς νομίζω ὅτι αἰτία τῆς ἀμελείας ὡς πρὸς τὴν κατὰ Χριστὸν διδασκαλίαν δὲν εἶναι ἡ βιωτικὴ μέριμνα, διότι δὲν πιστεύω νὰ ὑπόφεραν ὅπως ὁ Παῦλος, οὔτε ἡ ζωὴ των νὰ κινδυνεύῃ ὅπως ἐκείνου, οὔτε τὰ δεσμὰ καὶ αἱ φυλακίσεις νὰ καθιστοῦν αὐτοὺς ἀργούς καὶ ἀκάρπους.

Ὁ Παῦλος δέσμιος ὢν ἐκήρυττε, ἐν φυλακῇ εὐρισκόμενος εἰς τὴν Ρώμην ἐκήρυττεν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐκόμῃ τὸ Πνεῦμα προείπεν εἰς αὐτὸν ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις τὸν περιέμενον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους εἰς τὴν Ἐφεσον καὶ διαμυρτυρόμενος πρὸς πάντας ἔλεγεν ὅτι δὲν ἔπαισε μετὰ δακρύων νὰ νοηθῇ ἓνα ἕκατον.

Ὡστε ἡ βιωτικὴ μέριμνα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι τὸ μόνον πρόσκιομα· εἶναι ἀλλὰ ἑλλείψεις πολλοὶ σπουδαιότεραι.

Τώρα ποῦ σὰς γράφω ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὸν ἑβδομὸν αὐτοῦ λόγον περὶ Ἱερωσύνης, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἐν ᾧ αὗτος προτρέπων τοὺς κατέχοντας τὸ δέξιμα τοῦ ἱερέως γράφει:

« Φρόντιζε νὰ εὐχαριστῇς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος σέ ἐστρατολόγησε, μὲ ἀγνότητά καὶ δικαιοσύνην καὶ σοφίαν πνευματικὴν. Γίνου θερμὸς ζηλωτὴς ὡς ὁ Ἡλίας, ἔμφορτος ὡς ὁ Ἱερεμίας, σώφρων ὡς ὁ Ἰωσήφ, ἀγνὸς ὡς Ἰησοῦς, φιλόξενος ὡς ὁ Ἀβραάμ, φιλόστοργος ὡς ὁ Δαυὶδ, καὶ ἡμερος ὡς ὁ Μωϋσῆς· τὸν ἀποπλανηθέντα περισύναξε, τὸν χαλὸν ὑποστήριξε, τὸν πεινῶντα ἀνασῆκωσε, ἀσθενοῦντας ἐβοήθησε. »

Καὶ τώρα σὰς ἐρωτῶ εἶναι ἢ δὲν εἶναι ἡ θέσις καὶ ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἱερέως αὕτη;

Καὶ ἀφοῦ ἡ θέσις του εἶναι αὕτη, ποῖος ἐκ τοῦ ἀνωτέρου ἢ κατωτέρου κλήρου ἀκολουθεῖ τὸ παράδειγμα τοῦ Παύλου; Τίς ἔχει τὸν ζῆλον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ νὰ περισυλλέγῃ τοὺς εὐρισκόμενους μέσα εἰς τὸν βυθὸν τῆς ἁμαρτίας;

Τίς σήμερον ἐξ αὐτῶν εἶναι συνδεδεμένος διὰ τῆς κατὰ Χριστὸν ἀγάπης μὲ τὸν ἄνθρωπον ὥστε νὰ ἀσθενῇ εἰς τὰς ἀσθενείας τῶν ἄλλων, καὶ νὰ θορηνῇ νοουθετῶν τοὺς ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ εὐρισκόμενους;

Πλὴν λοιπὸν τῆς οἰκονομικῆς στενοχωρίας τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ καὶ ἄλλαι σπουδαιόταται ἑλλείψεις αἱ ὁποῖαι καὶ κυρίως κωλύουσιν αὐτὸν εἰς τὸ νὰ μὴ βλέπωμεν δυστυχῶς παρὰ τῆς πλειονότητος αὐτοῦ τὴν καρποφόρον ἔργον καὶ λόγον δοῶσιν, ἥτις εἶδει νὰ ἦτο τὸ γινώρισμα τούτου.

Σ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Διαφορὰ ἐντιλήψεως μεταξὺ δύο γειτόνων

Εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου ἔχουν ἰδρυθῇ καὶ ὑφίστανται ἀπὸ ἐτῶν, δύο σύνδεσμοι ἱερέων· Ὁ σύνδεσμος Χανίων «Ἁγία Τριάς», περιλαμβάνει τοὺς ἱερεῖς τῆς πόλεως Χανίων καὶ τῆς ἐπαρχίας Κυδωνίας, καὶ ὁ σύνδεσμος «Ἀναμόρφωσις» περιλαμβάνων τοὺς ἱερεῖς τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου. Ὅτε οἱ ἱερεῖς ἀμφοτέρων τῶν ἐπαρχιῶν ἀπεφασίαν νὰ συσσωματωθῶσιν ἰδρύοντες συνδέσμους, δὲν ἐπενέβη τὸ παράπαν ὁ θεοφιλέστατος Κυδωνίας Ἀποκορώνου, οὔτε ἡ χωροφυλακὴ καὶ ἡ εἰσαγγελία διενόηθη νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ νὰ συνέρχονται ὁσάκις ἠθελον ὡς ἐλεύθεροι πολῖται, σύμφωνα μὲ τοὺς κειμένους νόμους.

Εἰς τοὺς ἱερεῖς τῆς ἐπισκοπῆς Ρεθύμνης καὶ Ἀυλοποτάμου, θελήσαντες νὰ ἰδρῶσιν σύνδεσμον συνέβη τὸ ὅλως ἀντίθετον, καθ' ὅς ἔχομεν ἀσφαλεστάτας πληροφορίας. Διὰ τὴν ἡ κολοσσαία αὐτὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο γειτόνων ἐπισκόπων;

Ποιούμεθα ἔκκλησιν.

Μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐκτιμηθῇ ἡ πρόθεσίς μας, ποιούμεθα ἔκκλησιν πρὸς τὸν θεοφιλέστατον Ρεθύμνης καὶ Ἀυλοποτάμου, ὃν ὅχι ὀλίγον ἐκτιμῶμεν, ν' ἀφήσῃ ἐλευθέρους τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἱερεῖς νὰ ἰδρῶσιν τὸν σύνδεσμον τὸν ὁποῖον τόσον ἐπόθησαν, καὶ νὰ κινῶνται ὡς ἐλεύθεροι, ἐλευθέρως, καὶ σύμφωνα μὲ τὸν σκοπὸν ποῦ τὸ καταστατικὸν των θὰ καθορίξῃ.

Ἡ Σύγκλησις Οἰκουμενικῆς Συνόδου

Κάθε ἔτος ποῦ περνᾷ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἀναβολὴ τῆς συγκλήσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἵνα λύσῃ τόσα σπουδαιότατα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ὁ μακρὸς χρόνος ἐγέννησε (12 αἰῶνες), ἀποτελεῖ σφάλμα ὃχι μικρόν. Ἐκεῖνοι ποῦ ἐνόμισαν ὅτι ὁλος ὁ κόσμος δύναται ν' ἀλλάξῃ καὶ νὰ καταστῇ (ὡς κατέστη) ἀγνώριστος, καὶ μόνον ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται ἢ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παρακολουθῇ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς καὶ τοῦ σκέπτεσθαι τῶν πιστῶν της, ἐγένοντο ἀκουσίως πρόξενοι κακοῦ. Εἶνε εὐχάριστον ὅτι κοτενοήθη ὅτι ἡ ἐπὶ πλέον ἀναβολὴ δὲν ἐπιτρέπεται! Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐναυάγησεν ἡ σύγκλησις τῆς Οἰκ. Συνόδου, ἀπὸ φόβους ἀνυπάρχτους ἐξ Ἀθηνῶν προβληθέντας. Ἡδὲ ἐπιδιώκεται ἡ ἐπανόρθωσις τοῦ σφάλματος Ἡ σύγκλησις τῆς Οἰκ. Συνόδου παρίσταται, ὡς ὄντως εἶνε ἐπιτακτική, ὡς πόθος πασῶν τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν. Πράγματι τὸ 1929 θὰ εἶνε τὸ ἔτος τῆς ὀγδόης Οἰκ. Συνόδου.

ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ

ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ

Τὸ Δεκαπενθήμερον Περιοδικόν

«ΝΕΑ ΖΩΗ»

ΣΤΗΛΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΙΣΕΩΝ

Υπάρχει πράγματι διαμάχη μεταξύ Ἐπιστήμης καὶ Θρησκείας;

Ἐρωτήσεις: Εἰς συχνὰς μετὰ τῶν ἐπιστημόνων καὶ διανοουμένων ἐν γένει συνομιλίαις μου, κ. Διευθυντά, ἀκούω στερεοτύπως ἐπαναλαμβανομένην τὴν ἀξίωσιν ὅτι ἡ Ἐπιστήμη κατήγαγεν ὀντογενὲς θανάσιμον πλῆγμα κατὰ τῶν δεισιδαιμονίων καὶ τῆς Γραφῆς. Τί φρονεῖτε Σεῖς;

Ἀπάντησις: Ὁφείλομεν νὰ εἰμεθα σαφεῖς ὅσον ἀφορᾷ τὸ τί πράγματι συζητοῦμεν καὶ ἐν πρώτοις ἀνάγκη νὰ διακρίνωμεν τὰ διαφέροντα. Αἱ δεισιδαιμονίαι δὲν εἶνε οὔτε θρησκεία οὔτε γραφή. Καὶ ἡ Θεολογία δὲ αὕτη, οὕσα ἐπιστήμη ἀφορᾷ τὰ περὶ Θεοῦ ζητήματα, ἡ ἐπιστήμη ἀφορᾷ τὴν θρησκείαν, ὅπως ὅλα τὰ ἄλλα ἐ-

πιστημονικὰ συστήματα, οὐπνεῖται εἰς μεταλλαγὰς γνωμῶν. Ἄλλ' ἡ ἱερά, θεωρουμένη ὡς ἀποκάλυψις πνευματικῶν ἀληθειῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον, δὲ ν δ ὕ μ α ι ν ἔ δ ι α μ ᾶ χ η τ α ι π ρ ὸ ς τ ῆ ν ἑ π ι σ τ ῆ μ ῆ ν. Αἱ ἀλήθειαι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ διαφωνῶσιν εἴτε πρὸς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, εἴτε εἰς τὰ ἔργα Αὐτοῦ ἀνέκουνιν αὐταί. Καὶ ὅπως ἀποδείξωμεν πῶς οἱ ἐπιστήμονες μόλις ἀρχίζουσι ν' ἀνακαλύπτωσιν ὅ,τι ὁ Μωϋσῆς διετύπωσε πρὸ 3.500 καὶ πλέον ἐτῶν, παραθέτομεν ἐν τοῖς ἐπομένοις εἰς ἀντιστοιχίους στήλας τὴν μαρτυρίαν ἐπιστημόνων ἀφ' ἐνὸς καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν γραφῶν ἀφ' ἑτέρου.

Νεώτεροι ἐπιστήμονες

Ὁ καθηγητὴς Huxley λέγει: «Ἡ Γῆ δὲν εἶνε εἰμὴ μία ἀπλή κηλὶς εἰς τὸ σύμπαν, καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰς ἓκ τῶν ἀναριθμητῶν τύπων τῆς ζωῆς ἐπὶ τῆς Σφαίρας.

(Lay Sermons σελ. 16, 17)

Ὁ καθηγητὴς Tyndall. «Ἡ Γῆ στρέφεται περὶ τὸν ἄξονά της καὶ κινεῖται ἀνά τὸ κενόν».

Ὁ Κάρολος Λάβουιν (Darwin) («Ἀπ' ἀρχῆς κόσμου αἱ ἡμέτεροι ἡπειροὶ φαίνεται ὅτι διεμορφώθησαν βαθμιαίως».

«Νῆσοι τε καὶ κόνιλοι κατὰγονται πάντα ἀπὸ τῶν ἀγρίων νησῶν καὶ κόνιλων».

«Ὁ ἀρχέγονος ἄνθρωπος ἔθετο εἰς ἐφαρμογὴν τὴν διαίρεσιν τῆς ἐργασίας. Ἄτομα τινα ἐπεδύθησαν ἀποκλειστικῶς εἰς ὡρισμένα ἔργα» (τοῦ ἰδίου, «Ἡ καταγωγὴ τοῦ Ἀνθρώπου»).

«Οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι κατέφυγον ἀναμφιβόλως εἰς τινα θερμὰ καὶ ἀπὸ δασῶν προστατευόμενα μέρη».

«Ὁ ἄνθρωπος κατ' ἀρχὰς συνετηρεῖτο διὰ καρποφαγικῆς διαίτης» (ἴδε Darwin, Καταγωγὴ τοῦ Ἀνθρώπου σελ. 156--160)

Ἡ διδασκαλία Γραφῶν

... δ γῆρος τῆς Γῆς καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε ὡς ἀκρίδες. — Ἡσαΐας μὲ 22.

«Ἡ αὐγὴ (ὁ ἥλιος) καταλαμβάνει τὰ ἔσχατα τῆς Γῆς, αὕτη μεταμορφοῦται (περιστρέφεται) ὡς πηλὸς σφραγιζόμενος» Ἰωβ λη'. 12—14. «Ἡ Γῆ κρέμεται ἐπὶ τὸ μηδέν» Ἰωβ η' στ'. 7.

«Ἐν ἀρχῇ ἡ Γῆ ἦτο ἄμορφος» Γενεα. α'. 2. «Πρὶν μορφώσης τὴν Γῆν ἡ τὰ ὄρη» ψαλμ. 89'. 2.

«Καὶ ἀπέστειλεν ὁ Νῶε τὴν περὶ στερὰν ἐκ τῆς κιβωτοῦ» Γενεα. η'. 10.

«Ὁ Θουβάλ—Καὶν ἦτο χαλκεὺς παντὸς ἐργαλείου χαλκοῦ καὶ σιδήρου». Ὁ δὲ Ἰουβάλ ἦτο πατήρ πάντων τῶν παιζόντων κισθάραν καὶ αὐλόν». Γενεα. δ'. 21—22

«Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκρύβησαν μετὰ τῶν δένδρων τοῦ κήπου».

«Ἐργάζων ἐκ τῶν καρπῶν τῶν δένδρων τοῦ παραδείσου (τοῦ Κήπου τῆς Ἐδέμ). (Γενεα. β'. 16—17)

Ἐδημιουργήθη ὄντως ἡ Ἐῶα ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ Ἀδὰμ;

Ὁ Darwin λέγει: «Ἀπομεμακρυσμένος τις πρόγονός μας φαίνεται ὅτι ὑπῆρξεν ἐρμαφροδίτης (Καταγωγὴ τοῦ ἀνθρώπου σελ. 101)

«Εἰς τὴν σπονδυλικὴν στήλην τὸ ἐν φύλον φέρει μέρος, τὰ ὅποια προσορφίζονται ἀνέκουνιν εἰς τὸ ἀντίθετον φύλον (αὐτόθι σελ. 161).

«Εἰς τοὺς σκελετοὺς δὲ τῶν περιστερῶν ἡ διαφορὰ τῶν ὀστέων εἶνε τεραστίαι. Καὶ ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν πλευρῶν ποικίλει ἐπίσης. . . . Τελευταίως δὲ εἰς τινα εἶδη τὰ ὄσσεα κατέληξαν νὰ διαφέρωσι τῶν ἐξαναγκάζονται νὰ ἐκφράζωσι τὰς ιδέας τῶν εἰς Γραφικὴν φρεσινολογίαν.

Ἀπικρίσις: Ἡ ἀπορία προέρχεται ἐκ τῆς ἐσφαλμένης μεταφράσεως τοῦ χωρίου. Τὸ πρωτότυπον Ἑβραϊκὸν δὲν ἐννοεῖ σημεῖον τεθὲν ἐπὶ τοῦ Καὶν. Ἡ κατὰ γράμμα μετάφρασις τῆς Γραφῆς ὑπὸ τοῦ διατήμου συγγραφέως τοῦ Ἀγγλο—Ἑλληνο—Ἑβραϊκοῦ Λεξικοῦ R. Johnes μεταφράζει τὴν ἐν λόγῳ περιχρῆσιν ὡς ἑξῆς:

«Ὁ Ἰεχωβά ἔδωκεν εἰς τὸν Καὶν σημεῖον ὅτι οὐδεὶς εὐρὼν αὐτὸν ἤθελε τὸν φονεῦσαι.» Ἀλλὰς λέξουσιν ὅτι ὁ Θεὸς εὐηρεστήθη νὰ ἐκδηλώσῃ εἰς τὸν Καὶν σημεῖον ἡ ἀπόδειξιν τινα πρὸς διαβεβαίωσιν αὐτοῦ ὅτι δὲν θ' ἐφρονεῖτο παρ' ἄλλου διὰ τὸν φόβον τοῦ Ἀβελ, ὅπως ἀταλάξῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀπὸ τὸν φόβον ὄντος τὸν κατεῖχεν ὅτι θ' ἐφο-

Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἄρσεν καὶ θῆλυ. Γενεα. α'. 27. «Καὶ ἐκέλευσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀδὰμ καθ' ἡν ἡμέραν ἐποίησεν αὐτούς Γενεα. ε'. 2.

«Καὶ εἶπεν ὁ Ἀδὰμ. Τοῦτο εἶνε τώρα ὁστούν ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς μου. Αὕτη θέλει κληθῇ ἀνδρὶς (γυνή), διότι ἐκ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς ἐλήφθη».

«Καὶ ἔλαβε Κύριος μίαν τῶν πλευρῶν τοῦ Ἀδὰμ, καὶ ἔκαμεν αὐτὴν εἰς γυναῖκα, καὶ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὸν Ἀδὰμ» Γενεα. β'. 21, 23.

γεύετο. Οἱ Ἑβδωμήκοντα ἐπίσης μεταφράζουσιν τὸ χωρίον: «Καὶ ἔθετο Κύριος ὁ Θεὸς σημεῖον τῷ Καὶν» (Γενεα. δ'. 15) ὡς ἐγγύησιν ὅπως πείσῃ αὐτὸν ὅτι δὲν διέτρεχε τὸν φοβούμενον κίνδυνον, ὅπως ἔδωκεν εἰς τὸν Νῶε τὸ σημεῖον τοῦ οὐρανόθεν τόξου ὡς ἐνθάρρυντικὸν σημεῖον ὅτι νέος κίνδυνος κατακλισμοῦ ὑδάτων δὲν θ' ἐπαναληφθῇ.

Σημ. Συντάξεις «ΝΕΑ ΖΩΗ».—Κατανοοῦντες τὴν ἀνάγκην τῆς διαιρέσεως πάσης ἀμφιβολίας ἐγειρομένης εἰς τὸν γοῦν τῶν ἀναγνώστων μας ἐκ τῆς μελέτης τῆς Γραφῆς, εἴτε ὡς ἀντικειμένων διαφορῶν αὐτῆς φράσεων, γεγονότων καὶ διακρίσεων εἰς τὸν ὁρθὸν λόγον καὶ τὴν ἐπιστήμην, εἴτε καὶ ἀποριῶν ἀφορῶν τὴν ὁρθὴν ἐρμηνείαν καὶ ἐννοίαν δυσνοήτων μερῶν τοῦ θελοῦ λόγου, καλοῦμεν εὐχαρίστως τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν νὰ ἀποστέλλωσιν εἰς ἡμᾶς τὰς τυχούσας δυσκολίας, ἀμφιβολίας καὶ ἀπορίας τῶν, τῶν ὁπλίων τὴν ἀπάντησιν θὰ λαμβάνωσι διὰ τῶν στηλῶν τῆς «ΝΕΑ ΖΩΗ», ἐν τῇ ὁποίᾳ θὰ καθιερωθῇ ἰδικὸν τμήμα ἐκ δύο ἢ καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐκ περισσοτέρων στηλῶν, διὰ τὰς οὐαυτάς: Ἐρωτήσεις καὶ Ἀπεκρίσεις καὶ τὴν ἐν γένει λογικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν συζήτησιν οἰοῦντοτε θρησκευτικοῦ ζητήματος.

Ο φίλοι συνδρομηταὶ μὲ τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἡ ἐκδοσις τῆς «Νέας Ζωῆς» δὲν ἀποτελεῖ κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν, ἃς στείλωσι προθύμως καὶ εὐχαρίστως τὴν μικρὰν συνδρομὴν των.

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓ. ΓΡΑΦΗΣ

— Ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας κ. Στάνλεϋ Μπάλδوين ὁμιλῶν ἐσχίστως περὶ τῆς ἐπιδράσεως τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ὡς μέσου ἀναπλάσεως τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, εἶπε τὰ ἑξῆς: «Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, ὅστις δύναται ἢ θὰ δυνηθῇ ποτε νὰ γνωρίσῃ, πῶς ἡ Βίβλος ἐκείνη, εἰς ὅλην τὴν κυκλοφορίαν της ἀνὰ τὴν ὑφήλιον, ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Πόσας μυριάδας ψυχῶν ἠλέκτρισε, προκαλέσασα νέας ἐντιλήψεις τῆς ζωῆς, τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ τελικοῦ σκοποῦ τῆς υπάρξεως, νέαν ἀτομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν καὶ νέαν πίστιν. Εἶνε κεκριμένη ἡ ἐπίδρασις αὕτη, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν θὰ ἐπιλάβῃ τὸ φῶς αὐτῆς ἐπὶ ἐκλεκτῶν τινῶν ψυχῶν ἐπιδεικτικῶν τῆς δυνάμεως αὐτῆς, ὅποταν ἀναφλέγεται πῦρ, μεταδίδων τὴν φλόγα καὶ θερμότητα καὶ εἰς ἄλλας ψυχάς· τότε δὲ ἐκρύγνυνται αἱ πνευματικαὶ ἐκείναι ἀναζωπυρήσεις τῆς θρησκείας, αἵτινες κατὰ καιροὺς ἐξέπληξαν τὸν κόσμον καὶ ἐξωογόνησαν καὶ ἐνίσχυσαν τὴν ἀνθρωπότητα. Αἱ τοιαῦται ἀναζωπυρῶσεις θὰ συμβῶσι καὶ πάλιν, τοῦτο εἶναι τόσον βέβαιον, ὅσον ὅτι εὐρισκόμεθα ἐντὸς τῆς αἰθερίας ταύτης.

Τὸ πλεῖστον τῆς ζωῆς μας ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διαγόμεν ὡς ἐν ὁμίλῃ· τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς τὸν διεξάγομεν ὑπὸ τὸ λυκόφως, παλαιοὶ τυφλῶς πρὸς ἀλλήλους, ἐνῶ εἰμεθα ἀδελφοί, χωρὶς νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς τὸ φῶς ἐκείνο, τὸ δυνάμενον νὰ διαλύσῃ τὴν ὁμίλην καὶ νὰ φωτίσῃ τὸ λυκόφως.

Δὲν λέγω ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐπὶ θύραις. Δυνατὸν νὰ ἀπέχωμεν αὐτῆς πολὺ ἔτι ἀλλὰ τοῦτο λέγω μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι ἐὰν δὲν ἡμῖν πεπεισμένος ὅτι ἕκαστος ἡμῶν, τῶν κρατούντων τὴν αὐτὴν πίστιν καὶ ἀναγνωρίζοντων τὸ αὐτὸ Ἰδεῶδες, οἷονδῆποτε καὶ ἂν ἦναι, ἐργάζεται μὲ τὴν πεποιθήσιν καὶ ἐλπίδα ὅτι ἡμέραν τινά—ἔστω καὶ μετὰ ἐν καταβομβύριον ἑτῶν—ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ θὰ ἐπεκταθῇ ἐφ' ὅλης τῆς οἰκουμένης—εἶναι, λέγω, δὲν ἐπιστεῦο τοῦτο, δὲν θὰ εἶχον ἐλπίδα, δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐργασθῶ καὶ δηλῶ ὅτι θὰ παρέδιδά τὴν θέσιν μου ἀπὸ τοῦδε εἰς οἶόν δῆποτε καὶ ἂν ᾔθελε νὰ τὴν δεχθῇ».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐξεδόθη εἰς τεῦχος ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς καὶ Εὐρωπαϊκῆς Μουσικῆς ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ Σχολῇ κ. Κ. Παπαδημητρίου, νέον βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον: «Μελωδικαὶ ἀσκήσεις τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς πρὸς χρῆσιν τῶν φοιτητῶν τῶν Ἱερατικῶν Σχολῶν, τῶν Διδασκαλίων τῶν Ὁρδείων καὶ παντὸς φιλομούσου». Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Παπαδημητρίου ἀποτελεῖ τὴν πρώτην παρ' ἡμῶν ἀπαρχὴν καὶ δὴ σοβαρὰν, συγγραφὴν διδακτικοῦ κειμένου τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς, βασιζόμενον οὐ μόνον ἐπὶ παιδευτικῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀσκήσεων εἰλεμμένων ἐκ τῶν καλλιτέρων ὁμωδῶν τοῦ παρελθόντος, ὥστε ἡ ἀσκήσις νὰ βασίζεται ἐπὶ κειμένων τὰ ὁποῖα εἶναι πολύτιμα εἰς τὰς περαιτέρω σπουδὰς τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Ἡ ὑποστήριξις τῆς ἀρίστης ταύτης συλλογῆς εἶναι καθήκον παντὸς φιλομούσου.

Γ. ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ

Τὸ βιβλίον πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα τῶν Ἀθηνῶν.

Οἱ διὰ πρώτην φορὰν λαμβάνοντες φύλλον καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται ὅπως ἀφοῦ διαβάσωσαν προσεκτικὰ τὸ φύλλον μας ἐπιστρέψουν αὐτό. Οἱ μὴ ἐπιστρέφοντες τὸ φύλλον θεωροῦνται ὡς ἐγγραφέντες συνδρομηταὶ καὶ παρακαλοῦνται ὅπως ἐμβάσωσι διὰ ταχ. ἐπιταγῆς τὴν συνδρομὴν των ἐντὸς τοῦ πρώτου μηνός.

Τὸ περιοδικὸν ἐκδιζόμενον τὴν πρώτην ἐκάστου μηνός εἰς διπλοῦν φύλλον ἀποστέλλεται εἰς τοὺς συνδρομητὰς μας τακτικώτατα.

Τὰ ἐμβάσματα ἰὼν συνδρομητῶν ἢ ὅ,τι ἄλλο ἀφορᾷ τὸ περιοδικὸν δέον νὰ εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ «Νέα Ζωή» Βάμον (Κρήτης).

Οἱ μὴ λαμβάνοντες φύλλον τι ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ταχυδρομείου παρακαλοῦνται ὅπως καθιστῶσι γνωστὸν τοῦτο πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

Ἡ μὴ ἐπιστροφή τοῦ φύλλου θεωρεῖται ὡς ἀποδοχή.